

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини
Кафедра нормальної і патологічної морфології та
судової ветеринарії

ЗАПОВІДНА СПРАВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до лабораторних занять

для здобувачів денної форми навчання
другого (магістерського) рівня вищої освіти
ОП «Ветеринарна медицина»

Одеса, 2025

УДК: 636.09

Укладачі:

Кандидат ветеринарних наук, доцент

Жанна КОРЕНЄВА,

Рецензент:

Кандидат ветеринарних наук, доцент

Катерина РОДІОНОВА

Методичні рекомендації до лабораторних занять за темою: «Заповідна справа» для здобувачів денної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти, ОП «Ветеринарна медицина»

/ Ж.Б. Коренєва, [Електронний ресурс] – Одеса. : ОДАУ, 2025 . 71 с.

Методичні рекомендації до лабораторних занять на тему «Заповідна справа» складено відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Заповідна справа» з метою допомоги здобувачам вищої освіти з ОП «Ветеринарна медицина» денної форми навчання другого (магістерського) рівня у вивченні теоретичного матеріалу курсу та придбання практичних навичок. Дані рекомендації спрямовані на поглиблення знань здобувачів вищої освіти щодо природно заповідних територій.

Затверджено до друку методичною комісією факультету ветеринарної медицини (протокол № 8 від 30 квітня 2025 р.)

Відповідальний за випуск: Ж.Б. Коренєва, кандидат ветеринарних наук, доцент

ЗМІСТ

<i>Вступ.....</i>	4
<i>Лабораторне заняття 1.</i> Законодавчі акти щодо розвитку заповідної справи в Україні. Міжнародні договори в збереженні ландшафтного і біологічного різноманіття.	5
<i>Лабораторне заняття 2.</i> Міжнародна класифікація природно-заповідних територій.....	33
<i>Лабораторне заняття 3.</i> Створення об'єктів природно-заповідного фонду, їх управління та правове забезпечення функціонування. Державний кадастр ПЗФ.....	35
<i>Лабораторне заняття 4.</i> Міжнародна мережа біосферних резерватів. Біосферні заповідники України, статус, завдання та режим охорони. Зонування біосферних заповідників.....	39
<i>Лабораторне заняття 5.</i> Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища. Заказники України. Пам'ятки природи. Типи пам'яток природи. Режим охорони пам'яток природи.	44
<i>Лабораторне заняття 6.</i> Зонально-регіональний огляд заповідників і національних природних парків України. Заповідники і НПП мішанолісової зони. Заповідники і НПП лісостепової зони. Заповідники і НПП степової зони.	52
<i>Лабораторне заняття 7.</i> Регіональні ландшафтні парки. Регіональні ландшафтні парки України. Критерії створення РЛП. Природно-заповідні об'єкти колекційно-паркового типу. Ботанічні сади України.....	57
<i>Список літературних джерел.....</i>	64

ВСТУП

Заповідна справа – це система, яка об'єднує організаційні, наукові, правові, виховні та інші заходи, які спрямовуються на охорону й розвиток природно - заповідного фонду (ПЗФ) нашої держави. Закон України «Про природно-заповідний фонд України» визначає основні організаційні і правові питання.

Метою викладання навчальної дисципліни «Заповідна справа» є всебічне висвітлення:

- науково-теоретичних, правових, організаційних, управлінських та інших засад заповідної справи в Україні та за кордоном,
- особливостей структури і функціонування природно-заповідного фонду України, природоохоронної діяльності на заповідних територіях України;

Отримані знання з дисципліни «Заповідна справа» допоможуть здобувачам вищої освіти: вирішувати актуальні проблеми зі збереження біологічного та ландшафтного різноманіття природи; спрямувати набуті знання для дослідження тварин та збереження їх біологічного різноманіття, охорону та раціональне використання біологічних ресурсів; абстрактно мислити, проводити аналіз джерел та обробку отриманої інформації; у разі потреби застосувати знання з дисципліни у практичній ситуації та спілкуванні з фахівцями у міжнародному контексті.

Здобувачі вищої освіти спеціальності «Ветеринарна медицина» у разі потреби зможуть працювати в організаціях ПЗФ України, а саме заповідниках (природних, біосферних), національних природничих парках, ботанічних парках, зоопарках та інших установах. Крім фахівці, зможуть контролювати економне та збалансоване використання природних ресурсів України, а також входити до складу контролюючих органів щодо стану природно-заповідних територій України.

Лабораторне заняття 1.

Законодавчі акти щодо розвитку заповідної справи в Україні. Міжнародні договори в збереженні ландшафтного і біологічного різноманіття.

Мотиваційна характеристика теми: знання теми допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі екологічні, теоретичні, практичні, нормативно-правові та наукові питання заповідної справи України.

Мета заняття: допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі питання з формування, охорони та управління територіями і об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі України (створення, охорони, розширення).

Завдання: ознайомитися:

- з законодавчими актами, щодо розвитку заповідної справи в Україні;
- Міжнародними договорами з збереження ландшафтного і біологічного різноманіття;
- засвоїти та записати в зошит основні терміни з теми.

Обладнання: колекція безхребетних та хребетних тварин зооанатомічного музею кафедри; мультимедійний показ.

План заняття

1. Ознайомлення з законодавчими актами, щодо розвитку заповідної справи в Україні та світі.
2. Ознайомлення з Міжнародними договорами з збереження ландшафтного і біологічного різноманіття у України та світі.
3. Моніторинг видів рослин, грибів та тварин Одеського регіону, які підлягають особливій охороні на території регіону.

Методика виконання:

- робота з Екологічним паспортом Одеського регіону (2021 р).

Завдання 1. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та заповнити в робочому зошиті таблиці, щодо рослин, грибів, які підлягають особливій охороні на території регіону.

Таблиця 1. - Види рослин та грибів, що охороняються.

	Види рослин та грибів	Загальна кількість
1.	Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	2511
2.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од	x
3.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі, од. <i>Перерахувати назви рослин та грибів.</i>	x
4.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од. <i>Перерахувати назви рослин та грибів</i>	x

Примітка.

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2021)

№	Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7
1.	Хвощ великий – <i>Equisetum telmateja</i> Ehrh. (<i>E. Majus</i> Gars.)	–				
2.	Марсилія чотирилиста – <i>Marsilea quadrifolia</i> L.	+	+			
3.	Пілюльниця куленосна (Кульківник куленосний) – <i>Pilularia globulifera</i> L.	+			+ V	
4.	Вужачка звичайна – <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.	(вразливий)				
5.	Сальвінія плаваюча – <i>Salvinia natans</i> (L.) All.	+	+			
6.	Гінкго дволопатеве – <i>Ginkgo biloba</i> L.	(неоцінений)				
7.	Ефедра двоколоскова – <i>Ephedra distachya</i> L.	–				
8.	Тис негній-дерево – <i>Taxus baccata</i> L.	–				
9.	Цибуля крапчаста – <i>Allium guttatum</i> Stev.	–				
10.	Цибуля Регеля – <i>Allium regellianum</i> A.Becker ex Iljin	+				
		(рідкісний)				

11.	Цибуля савранська – <i>Allium savranicum</i> Besser	+				
12.	Цибуля Ієксандрині – <i>Allium sphaeropodum</i> Klokov	+				
13.	Цибуля ведмежа (черемша) – <i>Allium ursinum</i> L.	+				
14.	Підсніжник Ельвеца – <i>Galanthus elwesii</i> Hook.f.	+		+		
15.	Підсніжник білосніжний (п. звичайний) – <i>Galanthus nivalis</i> L.	+		+		
16.	Білоцвіт літній – <i>Leucojum aestivum</i> L.	+				
17.	Осінник Ієксандрині (Штернбергія Ієксандрині) – <i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. Et Kit.	+		+		
18.	Віхалка гілляста – <i>Anthericum ramosum</i> L.	–				
19.	Белевалія сарматська – <i>Bellevallia sarmatica</i> (Pall. Ex Georgi) Woronow	–				
20.	Гіацинтик блідий – <i>Hyacinthella leucophaea</i> (K.Koch) Schur.	–				
21.	Гіацинтик Палласів – <i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk.	+				
22.	Леопольдія тонкоцвіта – <i>Leopoldia tenuiflora</i> (Tausch) Heldr.	–				
23.	Гадюча цибулька занедбана – <i>Muscari neglectum</i> Guss. Ex Ten.	–				
24.	Рястка двозначна – <i>Ornithogalum amphibolum</i> Zahar.	+			+ I	
25.	Рястка Буше – <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	+				
26.	Рястка торочкувата – <i>Ornithogalum fimbriatum</i> Willd.	–				
27.	Рястка Коха – <i>Ornithogalum kochii</i> Parl. (<i>Ornithogalum gussonei</i> auct. Non Ten)	–				
28.	Рястка гірська – <i>Ornithogalum oreoides</i> Zahar.	+				
29.	Рястка відігнута – <i>Ornithogalum refractum</i> Schlecht.	+				
30.	Проліска дволиста – <i>Scilla bifolia</i> L. (<i>Scilla taurica</i> (Regel) Fuss)	–				
31.	Ряска горбата – <i>Lemna gibba</i> L.	–				
32.	Холодок Палласа – <i>Asparagus pallasii</i> Misch.	+				
33.	Конвалія звичайна – <i>Convallaria majalis</i> L. (<i>C. latifolia</i> Mill.)	–				
34.	Купина пахуча – <i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	–				
35.	Бульбокомиш морський – <i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla [<i>Scirpus maritimus</i> L.]	–				
36.	Осока блискуча – <i>Carex liparocarpos</i> Gaud.	+				
37.	Осока житня – <i>Carex secalina</i> Willd. Ex Wahlenb.	+				
38.	Меч-трава болотна – <i>Cladium mariscus</i> (L.)	+				

	Pohl. S.I.	(вразливий)				
39.	Сашник чорніючий – <i>Schoenus nigricans</i> L.	–				
40.	Ситник ієксандринес вата – <i>Juncus acutiflorus</i> L.	–				
41.	Брандушка різнобарвна – <i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.	+				
		(вразливий)				
42.	Пізньоцвіт ієксандрин – <i>Colchicum ancyrense</i> B.L.Burt.	+				
		(вразливий)				
43.	Пізньоцвіт Фоміна – <i>Colchicum fominii</i> Bordz.	+			+ V	
		(вразливий)				
44.	Шафран Гейфелів – <i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	+				
		(неоцінений)				
45.	Шафран сітчастий – <i>Crocus ієксандринес</i> Steven ex Adams	+				
		(неоцінений)				
46.	Косарик черепитчастий – <i>Gladiolus imbricatus</i> L.	+	+			+ (I)
		(вразливий)				
47.	Півники злаколисті – <i>Iris graminea</i> L.	–				
48.	Півники солелюбні – <i>Iris halophila</i> Pall.	–				
49.	Півники угорські – <i>Iris hungarica</i> Waldst. Et Kit.	–				
50.	Півники понтичні – <i>Iris pontica</i> Zapal.	+				
		(вразливий)				
51.	Півники карликові – <i>Iris pumila</i> L.	–				
52.	Півники рябі – <i>Iris ієксандринес</i> L.	–				
53.	Рябчик гірський – <i>Fritillaria ієксандринес</i> Hoppe	+	+			
		(знижуючий)				
54.	Рябчик руський – <i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	+				
		(вразливий)				
55.	Лілія лісова – <i>Lilium martagon</i> L.	+				
		(неоцінений)				
56.	Тюльпан бузький – <i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz	+				
		(вразливий)				
57.	Тюльпан дібровний – <i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	+				
		(вразливий)				
58.	Тюльпан Шренка – <i>Tulipa schrenkii</i> Regel	+				
		(вразливий)				
59.	Чемериця чорна – <i>Veratrum nigrum</i> L.	–				
60.	Різуха морська – <i>Najas marina</i> L. (<i>N. major</i> All.)	–				
61.	Рдесник злаколистий – <i>Potamogeton gramineus</i> L.	–				
62.	Камка морська – <i>Zostera marina</i> L.	–	+			
63.	Камка мала – <i>Zostera noltii</i> Hornem.	–				
64.	Плодоріжка ієксандринес в (зозулинець ієксандринес ва) – <i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis laxiflora</i> Lam.)	+				
		(вразливий)				
65.	Плодоріжка салепова (зозулинець ієксандринес) – <i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis morio</i> L.)	+				
		(вразливий)				
66.	Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) – <i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis palustris</i> Jacq.)	+				
		(вразливий)				

67.	Булатка великоквіткова – <i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	+				
68.	Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний) – <i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó. S.l.	+				
69.	Пальчатокорінник травневий – <i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F.Hunt et Summerhayes s.l.	+				
70.	Коручка чемерникоподібна (к. широколиста) – <i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz (<i>E. latifolia</i> (L.) All.)	+				
71.	Коручка болотна – <i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	+				
72.	Коручка пурпурова – <i>Epipactis purpurata</i> Smith	+				
73.	Гніздівка звичайна – <i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	+				
74.	Зозулинець шоломоносний – <i>Orchis militaris</i> L.	+				
75.	Любка дволиста – <i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich. (<i>Orchis bifolia</i> L.)	+				
76.	Любка Ієксандринес ва – <i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	+				
77.	Золотобородник цикадовий – <i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin.					
78.	Пирій бессарабський – <i>Elytrigia bessarabica</i> (Săvul. & Rayss.) Procul.	–				
79.	Пирій ковилолистий – <i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern.ex Nevski) Nevski	+			+ V	
80.	Келерія молдавська – <i>Koeleria moldavica</i> M.Alexeenko	–			+ I	
81.	Перлівка Ієксандринес в – <i>Melica chrysolepis</i> Klokov	–			+ I	
82.	Ковила шорстка – <i>Stipa asperella</i> Klokov et Ossycznjuk	+				
83.	Ковила дніпровська – <i>Stipa borysthena</i> Klokov et Prokudin	+				
84.	Ковила волосиста – <i>Stipa capillata</i> L.	+				
85.	Ковила пухнастолиста – <i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. Ex Lindem.) Trautv.	+				+ ®
86.	Ковила Лессінга – <i>Stipa lessingiana</i> Trin. Et Rupr.	+				
87.	Ковила травнева – <i>Stipa majalis</i> Klokov	+				
88.	Ковила пірчаста – <i>Stipa pennata</i> L.	+				
89.	Ковила найкрасивіша – <i>Stipa pulcherrima</i> K.Koch	+				
90.	Ковила вузьколиста – <i>Stipa tirsia</i> Steven	+				
91.	Ковила українська – <i>Stipa ucrainica</i> P.Smirn.	+				

92.	Рогіз Гроссгеймів – <i>Typha grossheimii</i> Pobed. ~ <i>Typha domingensis</i> Pers.	–				
93.	Рогіз малий – <i>Typha minima</i> Funk.	+ (зниваючий)	+			
94.	Рогіз Шуттлеворта – <i>Typha schuttewortii</i> Koch et Sond.	–	+			
95.	Дуднік болотний – <i>Angelica palustris</i> (Bess.) Hoffm	–	+			
96.	Морквіниця прибережна – <i>Astrodaucus</i> <i>littoralis</i> (M.Bieb.) Drude	+ (вразливий)				
97.	Бюфонія дрібнокріткова – <i>Bufonia tenuifolia</i> L. (<i>B. Parviflora</i> Griseb.)	–				
98.	Ласкавець тонкий – <i>Bupleurum tenuissimum</i> L.	+ (вразливий)				
99.	Миколайчики приморські – <i>Eryngium</i> <i>maritimum</i> L.	–				
100.	Ферула східна – <i>Ferula orientalis</i> L.	–	+			
101.	Ферула татарська – <i>Ferula tatarica</i> Fisch. Ex Spreng	–				
102.	Палімба солончакова – <i>Palimbia salsa</i> (L. F.) Besser	+ (вразливий)				
103.	Жабриця Ієксандринес – <i>Seseli</i> <i>peucedanifolium</i> Besser	–				
104.	Деревій Нейльрейха – <i>Achillea neilreichii</i> A.Kerner	–				
105.	Відкасник татарниколистий, дев'ятисил татарниколистий – <i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer, Kulcz. Et Pawl.	+ (вразливий)				
106.	Волошка Бессера – <i>Centaurea besseriana</i> DC.	–				
107.	Волошка руська – <i>Centaurea ruthenica</i> Lam.	–				
108.	Волошка савранська – <i>Centaurea savranica</i> Klok.	–				
109.	Сугайник угорський – <i>Doronicum</i> <i>hungaricum</i> Rchb.f.	+ (рідкісний)				
110.	Цмин пісковий – <i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	–				
111.	Любочки дунайські – <i>Leontodon danubialis</i> Jacq.	–				
112.	Короличка пізня – <i>Leucanthemella serotina</i> (L.) Tzvelev.	+ (зниваючий)				
113.	Рапонтикум серпісвідний – <i>Rhaponticum</i> <i>serratuloides</i> (Georgi) Bobrov	–				
114.	Жовтозілля дніпровське – <i>Senecio</i> <i>borysthenticus</i> (DC.) Andr. Ex Czern.	–			+ R	
115.	Козельці дніпровські – <i>Tragopogon</i> <i>borysthenticus</i> Artemcz.	–			+ I	
116.	Козельці українські – <i>Tragopogon ucrainicus</i> Artemcz.	–			+ R	
117.	Вільха клейка або чорна – <i>Alnus glutinosa</i> (L.) P.Gaerth. (<i>A. Vulgaris</i> Pers.)	–				
118.	Вільха сіра – <i>Alnus incana</i> (L.) Moench.	–				
119.	Геліотроп середній – <i>Heliotropium</i> <i>intermedium</i> Andr.	–			+ I	
120.	Грошовик Липського – <i>Onosma lipskyi</i>	–				

	Klokov					
121	Чередник зонтичний – <i>Rindera umbellata</i> (Waldst. & Kit.) Bunge	–				
122	Дзвоники скупчені – <i>Campanula glomerata</i> L. (<i>C. polessica</i> Wissjul.)	–				
123	Дзвоники персиколісті – <i>Campanula persicifolia</i> L.	–				
124	Бурачок Борзи – <i>Alyssum borzaeanum</i> Nyár.	+ (вразливий)				
125	Бурачок чашечкоплодий – <i>Alyssum calycocarpum</i> Rupr.	–				
126	Бурачок Ієксандрин – <i>Alyssum saxatilis</i> Andr.	+ (знижуючий)			+ I	
127	Катран шершавий – <i>Crambe aspera</i> M.Bieb.	+ (вразливий)			+ R	
128	Катран морський – <i>Crambe alexandr</i> L. (<i>C. Pontica</i> Stev. Ex Rupr., nom. Nud.)	+ (вразливий)				
129	Катран пірчастонадрізанний – <i>Crambe pinnatifida</i> W.T.Aiton	+ (вразливий)				
130	Катран понтіський – <i>Crambe pontica</i> Steven ex Rupr. { <i>Crambe alexandr</i> auct. Non L.}	–				
131	Катран татарський – <i>Crambe tataria</i> Sebeók	+ (вразливий)				
132	Двонасінник скельний – <i>Hornungia petraea</i> (L.) Rchb.	–				
133	Багатонасінник лежачий – <i>Hymenolobus procumbens</i> (L.) Nuttall	–				
134	Вайда прибережна – <i>Isatis littoralis</i> Steven ex DC.	+ (вразливий)			+ I	
135	Хрінниця сиваська – <i>Lepidium syvaschicum</i> Kleopow	+ (вразливий)				
136	Редька приморська – <i>Raphanus maritimus</i> Sm. S.I.	+ (вразливий)				
137	Шивереція подільська – <i>Schivereckia podolica</i> (Besser) Andr. Ex DC.	+ (неоцінений)				+ (I)
138	Піщанка тонкостеблова – <i>Arenaria leptoclados</i> (Rchb.) Guss.	–				
139	Піщанка чебрецелиста – <i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	–				
140	Піщанка Зоза – <i>Arenaria zozii</i> Kleop.	–			+ R	
141	Роговик Шмальгаузена – <i>Cerastium schmalhauseni</i> Pacz.	–			+ V	
142	Гвоздика Андржейовського – <i>Dianthus andrzejovskianus</i> (Zapal.) Kulc.	–				
143	Гвоздика Ієксандринес – <i>Dianthus bessarabicus</i> Klokov	+ (знижуючий)			+ R	
144	Гвоздика бузька – <i>Dianthus hypanicus</i> Andr.	+ (вразливий)	+			
145	Гвоздика ланцетна – <i>Dianthus lanceolatus</i> Stev. Ex Reichenb	–			+ I	+ ®
146	Пустельниця головчаста – <i>Eremogone cephalotes</i> (M.Bieb.) Fenzl	+ (рідкісний)			+ I	+ (I)
147	Лециця скупчена – <i>Gypsophila glomerata</i>	+				

	Pall. Ex Adam	(вразливий)				
148	Остудник шорсткий – <i>Herniaria hirsuta</i> L.	–				
149	Кольраушія пагононосна – <i>Kohlrauschia prolifera</i> (L.) Kunth.	–				
150	Мінуарція Білика – <i>Minuartia bilykiana</i> Klok.	–			+ V	
151	Мінуарція бузька – <i>Minuartia hypanica</i> Klovov ~ <i>Minuartia hybrida</i> aggr.	–				
152	Мерингія бузька – <i>Moehringia hypanica</i> Grynj et Klovov	+ (рідкісний)				
153	Ушанка полинкова – <i>Otites artemisetorum</i> Klovov	–			+ R	
154	Загнітник головчастий – <i>Paronychia cephalotes</i> (M.Bieb.) Besser	–				
155	Смілка бузька, зорянка південнобузька – <i>Silene hypanica</i> Klovov.	+ (вразливий)			+ R	
156	Курай туполистий – <i>Salsola mutica</i> C.A.Mey.	+ (вразливий)				
157	Глінус лядвенцевидний – <i>Glinus lotoides</i> L.	–				
158	Бруслина карликова – <i>Euonymus nana</i> M.Bieb.	+ (вразливий)				
159	Кушир підводний – <i>Ceratophyllum submersum</i> L.	–				
160	Кушир донський – <i>Ceratophyllum tanaiticum</i> Sapieg.	–			+ R	
161	Фумана лежача – <i>Fumana procumbens</i> (Dunal) Gr. Et Godr.	–				
162	Сонццвіт звичайний – <i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill.	–				
163	Валеріана лікарська – <i>Valeriana officinalis</i> L.	–				
164	Валеріана висока, в. болотна – <i>Valeriana exaltata</i> J.C.Mikan	–				
165	Валеріана пагононосна – <i>Valeriana stolonifera</i> Czern.	–				
166	Альдранда пухирчаста – <i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.	+ (рідкісний)	+			
167	Молочай прибережний – <i>Euphorbia paralias</i> L.	+ (вразливий)				
168	Молочай щибриковидний – <i>Euphorbia peplis</i> L.	–				
169	Молочай густоволохатоплодий – <i>Euphorbia valdevillosocarpa</i> Arvat et Nyár.	+ (зникаючий)				
170	Астрагал дніпровський – <i>Astragalus borysthenicus</i> Klovov	+ (рідкісний)			+ R	
171	Астрагал шерстистоквітковий – <i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	+ (вразливий)			+ I	+ ®
172	Астрагал безстрілковий – <i>Astragalus exscapus</i> L.	+ (рідкісний)				
173	Астрагал козлятникподібний – <i>Astragalus galegiformis</i> L.	–				
174	Астрагал сизий – <i>Astragalus glaucus</i> M.Bieb.	+ (вразливий)				
175	Астрагал Геннінга – <i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss.	+ (рідкісний)			+ R	
176	Астрагал південнобузький – <i>Astragalus</i>	–				

	<i>hypanicus</i> Krytzka					
177	Астрагал одеський – <i>Astragalus odessanus</i> Besser	+				
		(рідкісний)				
178	Астрагал понтійський – <i>Astragalus ponticus</i> Pall.	+				
		(вразливий)				
179	Карагана скіфська – <i>Caragana scythica</i> (Kom.) Pojark.	+			+ R	
		(вразливий)				
180	Зіновать Кречетовича – <i>Chamaecytisus kreczetoviczii</i> (Wissjul.) Holub	–			+ R	
181	Зіновать Ліндемана – <i>Chamaecytisus lindemannii</i> (V.Krecz) Klaskova.	–			+ R	
182	Зіновать Пачоського – <i>Chamaecytisus paczoskii</i> (V.Krecz.) Klásk.	+				
		(рідкісний)				
183	Зіновать Рошеля – <i>Chamaecytisus rochelii</i> (Wierzb.) Rothm.	+				
		(рідкісний)				
184	Дрік скіфський – <i>Genista scythica</i> Pacz.	+				
		(неоцінений)				
185	Дрік чотиригранний – <i>Genista tetragona</i> Besser	+	+		+ I	+ ®
		(знижуючий)				
186	Солодка гола – <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	+				
		(неоцінений)				
187	Солодушка великоквіткова – <i>Hedysarum grandiflorum</i> Pall.	–				
188	Чина ряба – <i>Lathyrus venetus</i> (Mill.) Wohlf.	+				
		(вразливий)				
189	Буркун піщаний – <i>Melilotus arenarius</i> Grecescu	–				
190	Вовчуг проміжний – <i>Ononis arvensis</i> L (<i>O. intermedia</i> C.A. Mey. Ex Rouy)	–				
191	Вовчуг заступаючий – <i>Ononis procurrens</i> Wallr.	–				
192	Сокироносиця струнка (В'язіль стрункий) – <i>Securigera elegans</i> (Pančić) Lassen	+				
		(вразливий)				
193	Тетрагонолобус морський – <i>Tetragonolobus maritimus</i> (L.) Roth.	–				
194	Конюшина пухирчаста – <i>Trifolium vesiculosum</i> Savi	–				
195	Кендир венеційський (кендир сарматський) – <i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woodson s.l.	+				
		(вразливий)				
196	Обвійник грецький – <i>Periploca graeca</i> L.	–				
197	Плавун щитолістий – <i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Gmel.) Kuntze	+				
		(вразливий)				
198	Змієголовник Рюйша – <i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	+	+			
		(неоцінений)				
199	Залізник гібридний – <i>Phlomis hybrida</i> Zelen.	–			+ R	
200	Чебрець прибережний – <i>Thymus littoralis</i> Klokov et Des.-Shost.	+				
		(вразливий)				
201	Льон ієракс – <i>Linum basarabicum</i> (Savul. Et Rayss) Klokov ex Juz.	+				
		(неоцінений)				
202	Льон жовтий – <i>Linum flavum</i> L.	–				
203	Льон лінійнолистий – <i>Linum linearifolium</i> Jáv.	–				
204	Плакун ієракс в – <i>Lythrum melanospermum</i> Sävul. & Zachar.	–				

205	Водяний горіх плаваючий – <i>Trapa natans</i> L. S.l.	+	+			
206	Глечики жовті – <i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith	–				
207	Латаття біле – <i>Nymphaea alba</i> L.	–				
208	Латаття сніжно-біле – <i>Nymphaea candida</i> C. Presl	–				
209	Ясен білоцвітий – <i>Fraxinus ornus</i> L.	–				
210	Півонія тонколиста – <i>Paeonia tenuifolia</i> L.	+	+			
211	Ряст Маршалла – <i>Corydalis marschalliana</i> (Pall. Ex Willd.) Pers.	(вразливий)				
212	Ряст Пачоського – <i>Corydalis paczoskii</i> N.Busch	–				
213	Ряст ущільнений – <i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	–				
214	Мачок жовтий – <i>Glaucium flavum</i> Crantz.	–				
215	Кермечник злаколистий – <i>Goniolimon graminifolium</i> (Aiton) Boiss.	+			+ I	+ (I)
216	Кермек дунайський – <i>Limonium danubiale</i> Klokov	(вразливий)				
217	Китятки молдавські – <i>Polygala moldavica</i> Kotov	–				
218	Щавель сітчатий – <i>Rumex halacsyi</i> Rech	–				
219	Щавель багновий – <i>Rumex palustris</i> Smith	–				
220	Щавель український – <i>Rumex ucrainicus</i> Fisch. Ex Spreng	–			+ V	
221	Молочка приморська – <i>Glaux maritima</i> L.	–				
222	Первоцвіт весняний – <i>Primula veris</i> L.	–				
223	Оставник одеський (гімноспермій одеський) – <i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	+				+ (I)
224	Горицвіт весняний – <i>Adonis vernalis</i> L.	(вразливий)				
225	Горицвіт волзький – <i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	+				
226	Анемона лісова – <i>Anemone sylvestris</i> L.	(неоцінений)				
227	Ломиніс цілолистий – <i>Clematis integrifolia</i> L.	–				
228	Сон великий – <i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	–				
229	Сон розкритий – <i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. S.l. (<i>P. latifolia</i> Rupr.)	+	+			
230	Сон лучний (С. чорніючий) – <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. S.l.	(неоцінений)				
231	Жостір фарбувальний – <i>Rhamnus tinctoria</i> Waldst. Et Kit.	+				
232	Виноград лісовий – <i>Vitis sylvestris</i> C.C.Gmel.	(рідкісний)				
233	Мигдаль степовий, бобчук – <i>Amygdalus nana</i> L.	–				
234	Глід Попова – <i>Crataegus popovii</i> Chrshan.	–				
235	Глід український – <i>Crataegus ucrainica</i> Pojark.	–			+ R	
236	Слива молдавська – <i>Prunus moldavica</i> Kotov ~ <i>Prunus spinosa</i> L.	–				
237	Шипшина двошипна – <i>Rosa diacantha</i>	–				

	Chrshan. (<i>Rosa heteracantha</i> Chrshan., non Kar. & Kir.)					
238	Берека (горобина берека) – <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz.	+				
		(неоцінений)				
239	Таволга зарубчаста – <i>Spiraea crenata</i> L. (<i>S. Crenifolia</i> C.A.Mey.)	–				
240	Таволга звіробоелиста – <i>Spiraea hypericifolia</i> L.	–				
241	Ясенець білий – <i>Dictamnus albus</i> L.	+				
		(рідкісний)				
242	Клюкичка периста – <i>Staphylaea pinnata</i> L.	+				
		(рідкісний)				
243	Пухирник малий – <i>Utricularia minor</i> L.	+				
		(вразливий)				
244	Повстянка дніпровська (цимбохазма дніпровська) – <i>Cymbochasma borysthena</i> (Pall. Ex Schlecht.) Klokov et Zoz	+				
		(рідкісний)				
245	Наперстянка великоцвіта – <i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	–				
246	Льонек бессарабський – <i>Linaria bessarabica</i> Koto	+			+ I	
		(недостатньо відомий)				
247	Франкенія припорошена – <i>Franckenia pulverulenta</i> L.	+				+ ®
		(вразливий)				
248	Кропива київська – <i>Urtica kioviensis</i> Rogov	–			+ V	
249	Фіалка біла – <i>Viola alba</i> Besser	+				
		(рідкісний)				
250	Фіалка Лавренка – <i>Viola lavrenskoana</i> Klok.	–				
251	Вошерія прибережна – <i>Vaucheria litorea</i> Hoffm.-Bang. Et C. Ag.	+				
		(рідкісний)				
252	Ектокарпус стручковатий – <i>Ectocarpus siliculosus</i> (Dillw.) Lyngb. Var. <i>hiemalis</i> (Crouan ex Kjellm.) Gallardo = (<i>E. Hiemalis</i> (Crouan ex Kjellm.) Kjellm.)	+				
		(вразливий)				
253	Пілайєла прибережна – <i>Pylaiella littoralis</i> (L.) Kjellm.	+				
		(рідкісний)				
254	<i>Leathesia difformis</i> (L.) Aresch.	–				
255	Стилофора ніжна – <i>Stilophora tenella</i> (Esper) P.C. Silva = <i>S. Rhizodes</i> (Turn.) J. Agardh	+				
		(вразливий)				
256	Пунктарія хвиляста – <i>Punctaria tenuissima</i> (C. Agardh) Grev. = (<i>Desmotrichum undulatum</i> (J. Agardh) Reinke)	+				
		(рідкісний)				
257	Пунктарія широколиста – <i>Punctaria latifolia</i> Grev.	+				
		(рідкісний)				
258	Петалонія зостеролиска – <i>Petalonia zosteriifolia</i> (Reinke) Kuntze	+				
		(вразливий)				
259	Кладостефус кільчастий – <i>Cladostephus verticillatus</i> (Lightf.) C.Ag.	+				
		(рідкісний)				
260	Сфацеларія карликова – <i>Sphacelaria nana</i> Nägeli ex Kütz. = <i>S. Saxatilis</i> Kuck.) Sauv.)	–				
261	Діктиота дихотомічна – <i>Dictyota dichotoma</i>	+				

	(Huds) J.V. Lamour.	(вразливий)				
262	<i>Cystoseira barbata</i> C.Ag.	–				
263	Хроодактилон розгалужений – <i>Chroodactylon ramosum</i> (Thwait.) Hausg. = (<i>Asterocystis levan</i> (Thwait) Gobi)	+				
264	Хроодактилон Волле – <i>Chroodactylon wolleanum</i> Hansg. (<i>Asterocystis wolleana</i> (Hansg.) Lagerh.)	+				
265	<i>Stylonema alsidii</i> (Zanardini) K.M. Drew. = (<i>Goniotrichum elegans</i> (Chauv.) Zanard.)	+				
266	Родохортон пурпуровий – <i>Rhodochorton purpureum</i> (Lightf.) Rosenv.	+				
267	Евпогодон короткогострокінцевий – <i>Dasyopsis apiculata</i> (C. Ag.) Zinova, 1967	+			-	
268	Батрахоспермум Ієксандринес вата – <i>Batrachospermum gelatinosum</i> (L.) D.C.	+				
269	Немаліон глистоподібний – <i>Nemalion helminthoides</i> (Vellay) Batters	+				
270	Гельмінтора розчепірена – <i>Helminthora divaricata</i> (C.Ag.) J. Ag.	+				
271	Полісіфонія Ієксандринес – <i>Polysiphonia spinulosa</i> Grev., 1841	+			-	
272	Пейсонелія Дуби – <i>Peyssonnelia dubyi</i> Crouan	–				
273	Філофора Ієксандринес – <i>Phyllophora pseudoceranoides</i> (S.G. Gmel.) Newroth et R.A. Taylor	+				
274	<i>Phyllophora crispa</i> (Hudson) P.S. Dixon	–				
275	<i>Phyllophora levan</i> (Coccotylus truncates) (Pallas) M.J. Wynne and J.N. Heine	–				
276	Лофосифонія повзуча – <i>Lophosiphonia reptabunda</i> (Suhr.) Kylin	+				
277	Калітамніон зернистий – <i>Callithamnion granulatum</i> (Ducluz.) C. Ag.	+				
278	Монострома неясна – <i>Monostroma obscurum</i> (Kütz.) J. Ag.	–				
279	Кладофора Хутчінса – <i>Cladophora hutchinsiae</i> (Dillw.) Kütz.	–				
280	Больбоколеон волосоподібний – <i>Bolbocoleon piliferum</i> Pringsh.	–				
281	Ентероморфа азовська – <i>Enteromorpha maeotica</i> Pr.–Lavr., 1945	+				
282	Стигеоклоніум пучкуватий – <i>Stigeoclonium fasciculare</i> Kütz., 1847	+				
283	Кладофора Ієксандрин – <i>Cladophora vadorum</i> (Aresch.) Kütz., 1849	+				
284	Кладофора далматська – <i>Cladophora dalmatica</i> Kütz., 1843	+				

285	Феофіла деревоподібна – <i>Phaeophila dendroides</i> (P. L. Et H. M. Crouan) Batters (<i>Ectochaete leptochaete</i>)	–				
286	Хара сивіюча – <i>Chara canescens</i> Desv. Et Loisel in Loisel, 1810	+				
287	Зморшок степовий – <i>Morchella steppicola</i> Zer.	+				
288	Гриб-зонтик дівочий – <i>Macrolepiota puellaris</i> (Fr.) Mos.	+				
289	Цетрарія степова – <i>Cetraria steppae</i> (Savicz) Cogt	+				
290	Неофусцелія Ієксандрінес вата – <i>Neofuscelia ryssolea</i> (Ach.) Essl.	+				
291	Торнабеа щитоподібна – <i>Tornabea scutellifera</i> (With.) J. R. Laundon	+				
292	Ксантопармелія камчадальська – <i>Xanthoparmelia camtschadalis</i> (Ach.) Hale	+				
	Усього	156	17	4	36	10

Завдання 2. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та заповнити в робочому зошиті таблиці, щодо безхребетних та хребетних тварин, які підлягають особливій охороні на території регіону.

Таблиця 2. - Види безхребетних та хребетних тварин, що охороняються.

	Види рослин та грибів	Загальна кількість
1.	Загальна кількість видів тварин регіону, од. - безхребетних - хребетних	х х х
2.	Кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од	х
3.	Види фауни, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	х
4.	Види фауни, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	х
5.	Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	х
6.	Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження кажанів в Європі (EUROBATS), од.	Х

Примітка.

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні (станом на 01.01.2021)

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUR O-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Меризія азовська – <i>Moerisia maeotica</i> (Ostroumow, 1896)	+ (зникаючий)							
2	Оліндіас несподіваний <i>Olindias inexpectata</i> (Ostroumov, 1896)	+ (вразливий)							
3	Археобдела каспійська – <i>Archaeobdella esmonti</i> Grimm, 1876	+ (вразливий)							
4	Трохета потайна – <i>Trocheta subviridis</i> Dutrochet, 1817	+ (зникаючий)							
5	Глотківка Щоголева – <i>Erpobdella stschhegolewi</i> (Lukin et Epstein, 1960)	+ (вразливий)							
6	П'явка аптечна – <i>Hirudo lexand</i> Carena, 1820	+ (вразливий)							
7	Брахінекта лякаюча – <i>Branchinecta ferox</i> (M. Milne-Edwards, 1840)	+ (недостатньо відомий)							
8	Бранхінекта східна – <i>Branchinecta orientalis</i> G.O. Sars, 1901	+ (зникаючий)							
9	Бранхінектела середня – <i>Branchinectella media</i> (Schmankewitsch 1873)	+ (вразливий)							
10	Бранхінела колюча – <i>Branchinella spinosa</i> (H. Milne-Edwards, 1840)	+ (вразливий)							
11	Ніфарг середній – <i>Niphargoides intermedius</i> (Caraus, 1943)	+ (вразливий)							
12	Мізида аномальна – <i>Hemimysis anomala</i> Sars, 1907	+ (зникаючий)							
13	Мізида Варпаховського –	+ (зникаючий)							

	<i>Katamysis warpachowskyi</i> Sars, 1893								
14	Іфігенела шаблінська – <i>Iphigenella shablensis</i> (Carausu, 1943)	+ (вразливий)							
15	Іфігенела колючконога – <i>Iphigenella acanthopoda</i> Sars, 1896	+ (зникаючий)							
16	Іфігенела Андрусєва – <i>Iphigenella andrussovi</i> (Sars, 1896)	+ (вразливий)							
17	Рак-самітник – <i>Diogenes pugilator</i> (Roux, 1828)	–							
18	Трав'яний краб – <i>Carcinus mediterraneus</i> Czerniavsky, 1884	+ (рідкісний)							
19	Кам'яний краб – <i>Eriphia verrucosa</i> Forskal, 1775	+ (зникаючий)							
20	Ксанта порєса – <i>Xantho poressa</i> (Olivi, 1792)	+ (нез'ясований)							
21	Мармуровий краб – <i>Pachygrapsus marmoratus</i> (Fabricius, 1793)	+ (рідкісний)							
22	Кольпоциклоп шипуватий – <i>Colpocyclops longispinosus</i> (Monchenko, 1977)	+ (вразливий)							
23	Мухоловка звичайна – <i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
24	Палінгенія довгохвоста – <i>Palingenia longicauda</i> (Olivier, 1791)	+ (зникаючий)							
25	Лютка темна – <i>Lestes macrostigma</i> (Eversmann, 1836)	–						+ (VU)	
26	Стрілка Ліндена – <i>Erythromma lindenii</i> (Selys, 1840)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
27	<i>Coenagrion ornatum</i> Selys, 1850	–						+ (NT)	
28	<i>Coenagrion scitulum</i> (Rambur, 1842)	–						+ (LC)	
29	Дозорець-імператор – <i>Anax imperator</i> Leach, 1815	+ (вразливий)						+ (LC)	
30	<i>Sympetrum depressiusculum</i> (Selys, 1841)	–						+ (VU)	
31	Бабка перев'язана – <i>Sympetrum pedemontanum</i> (Allioni, 1776)	+ (вразливий)						+ (LC)	
32	Емпуза смугаста – <i>Empusa fasciata</i> Brullè, 1836	+ (вразливий)						+ (VU)	
33	Ірис плямистокрилий – <i>Iris polystictica</i> (Fischer – Waldheim, 1833)	+ (рідкісний)							
34	Боліварія короткокрила – <i>Bolivaria brachyptera</i> (Pallas,	+ (вразливий)						+ (VU)	

	1773)								
35	Пилкохвіст український – <i>Poecilimon ukrainicus</i> Bey-Bienko, 1951	+ (вразливий)							
36	Дибка степова – <i>Saga pedo</i> (Pallas, 1771)	+ (рідкісний)						+ (VU)	
37	Коник-товстун степовий – <i>Callimenes multituberculatus</i> (Fischer-Waldheim, 1833)	+ (зникаючий)						+ (EN)	
38	Кошеніль польська – <i>Porphyrophora polonica</i> (Linnaeus, 1758).	+ (недостатньо відомий)							
39	<i>Aphelocheirus aestivalis</i> (Fabricius 1794)	–							
40	Стрибун Бессера – <i>Cephalota besseri</i> (Dejean, 1826)	+ (рідкісний)							
41	Стрибун Нордмана – <i>Cicindela nordmanni</i> Chaudoir, 1848	–							
42	<i>Cicindela contorta</i> Fischer von Waldheim, 1828	–							
43	<i>Cicindela trisignata</i> Dejean, 1822	–							
44	Красотіл пахучий – <i>Calosoma sycophanta</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (VU)	
45	Турун Ештрайхера – <i>Carabus estreicheri</i> (Fischer von Waldheim, 1822)	+ (вразливий)							
46	Жужелиця Шевролата – <i>Parazuphium chevrolati</i> (Castelnau 1833)	+ (рідкісний)							
47	Жужелиця дама – <i>Carterus dama</i> (Rossi, 1792)	+ (рідкісний)							
48	<i>Agabus biguttatus</i> (Olivier, 1795)	–							
49	<i>Agabus didymus</i> (Olivier, 1795)	–							
50	<i>Agabus fuscipennis</i> (Paykull, 1798)	–							
51	<i>Agabus paludosus</i> (Fabricius, 1801)	–							
52	<i>Platambus maculatus</i> (Linnaeus, 1758)	–							
53	<i>Rhantus grapii</i> (Gyllenhal, 1808)	–							
54	<i>Rhantus latitans</i> Sharp, 1882	–							
55	<i>Rhantus exoletus</i> (Forster, 1771)	–							
56	<i>Colymbetes striatus</i> (Linnaeus, 1758)	–							
57	<i>Dytiscus circumcinctus</i> Ahrens, 1811	–							
58	<i>Dytiscus marginalis</i> Linnaeus, 1758	–							
59	<i>Hydroporus obscurus</i> Sturm, 1835	–							

60	<i>Herophydrus musicus</i> (Klug, 1834)	—							
61	<i>Hydaticus grammicus</i> (Germar, 1827)	—							
62	<i>Hydroporus discretus</i> Fairmaire et Brisout, 1859	—							
63	<i>Hydroporus memnonius</i> Nicolai, 1822	—							
64	<i>Hydroporus palustris</i> (Linnaeus, 1761)	—							
65	<i>Hydroporus pubescens</i> (Gyllenhal, 1808)	—							
66	<i>Hydroporus tristis</i> (Paykull, 1798)	—							
67	<i>Hygrotus enneagrammus</i> (Ahrens, 1833)	—							
68	<i>Hygrotus pallidulus</i> (Aube, 1850)	—							
69	<i>Hygrotus parallelogrammus</i> (Ahrens, 1812)	—							
70	<i>Hygrotus quinquelineatus</i> (Zetterstedt, 1828)	—							
71	<i>Hygrotus versicolor</i> (Schaller, 1783)	—							
72	<i>Ilybius chalconatus</i> (Panzer, 1796)	—							
73	<i>Ilybius similis</i> Thomson, 1856	—							
74	<i>Laccophilus hyalinus</i> (De Geer, 1774)	—							
75	<i>Nebrioporus ceresyi</i> (Aubè, 1838)	—							
76	<i>Haliplus flavicollis</i> Sturm, 1834	—							
77	<i>Haliplus fulvicollis</i> Erichson, 1837	—							
78	<i>Haliplus fulvus</i> (Fabricius, 1801)	—							
79	<i>Haliplus furcatus</i> Seidlitz, 1887	—							
80	<i>Haliplus heydeni</i> Wehcke, 1875	—							
81	<i>Haliplus immaculatus</i> Gerhardt, 1877	—							
82	<i>Haliplus lineaticollis</i> (Marsham, 1802)	—							
83	<i>Haliplus maculatus</i> Motschulsky, 1860	—							
84	<i>Haliplus obliquus</i> (Fabricius, 1787)	—							
85	<i>Haliplus sibiricus</i> Motschulsky, 1860	—							
86	<i>Haliplus variegatus</i> Sturm, 1834	—							
87	<i>Haliplus zacharenkoi</i> Gramma	—							

	et Prisny, 1973								
88	<i>Hygrobia hermanni</i> (Fabricius 1775)	–							
89	<i>Aulonogyrus concinnus</i> (Klug, 1834)	–							
90	<i>Gyrinus caspius</i> Ménétériés, 1832	–							
91	<i>Gyrinus paykulli</i> Ochs, 1937	–							
92	<i>Gyrinus suffriani</i> Scriba, 1855	–							
93	<i>Orectochilus villosus</i> (O.F. Müller, 1776)	–							
94	Волохатий стафілін – <i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
95	<i>Ocypus brunnipes</i> (Fabricius, 1781)	–							
96	<i>Ocypus tenebricosus</i> (Gravenhorst, 1846)	–							
97	Стафілін Плігінського – <i>Tasgius pliginskii</i> (Bernhauer, 1915)	+ (вразливий)							
98	Стафілін Сольського – <i>Tasgius solskyi</i> (Fauvel, 1875)	–							
99	Жук-олень – <i>Lucanus cervus</i> Linnaeus, 1758	+ (рідкісний)						+ (NT)	
100	Больбелязм однорогий – <i>Bolbelasmus unicornis</i> (Scrank, 1789)	+ (вразливий)							
101	Жук-самітник – <i>Osmoderma barnabita</i> (Motschulsky, 1845)	+ (вразливий)						+ (NT)	
102	<i>Elater ferrugineus</i> Linnaeus, 1758	–						+ (NT)	
103	Евритерія золотиста – <i>Eurythyrea aurata</i> (Pallas, 1776)	+ (рідкісний)							
104	Плоскотілка червона – <i>Cucujus cinnabarinus</i> (Scopoli, 1763)	+ (вразливий)						+ (NT)	
105	<i>Cerocoma schaefferi</i> (Linnaeus, 1758)	–							
106	<i>Cerocoma schreberi</i> (Fabricius, 1781)	–							
107	<i>Epicauta rufidorsum</i> (Goeze, 1777)	–							
108	<i>Mylabris fabricii</i> Sumakov, 1924	–							
109	Морітус темний – <i>Morimus funereus</i> (Mulsant, 1863)	+ (вразливий)						+ (EN)	
110	Вусач-червонокрил Келлера – <i>Purpuricenus kaehleri</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
111	Вусач земляний хрестоносець – <i>Dorcadion equestre</i> (Laxmann, 1770)	+ (вразливий)							
112	Вусач мускусний – <i>Aromia</i>	+ (вразливий)						+ (LC)	

	<i>moschata</i> (Linnaeus, 1758)								
113	<i>Clytra atraphaxidis</i> (Pallas, 1773)	–							
114	<i>Exosoma collare</i> (Hummel, 1825)	–							
115	Левкомігус білосніжний – <i>Leucomigus lexandrin</i> (Pallas, 1771)	+ (рідкісний)							
116	Брахіцерус зморшкуватий – <i>Brachycerus sinuatus</i> (Olivier, 1807)	+ (невизначений)							
117	<i>Brachycerus foveicollis</i> Gyllenhal, 1833	–							
118	Велетенський мурашиний лев західний – <i>Acanthacalis occitanica</i> (Villers, 1789)	+ (зникаючий)							
119	Мантіспа штирійська – <i>Mantispa styriaca</i> (Poda, 1761)	+ (рідкісний)							
120	Махаон – <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
121	Подалірій – <i>Iphiclides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
122	Поліксена – <i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+ (вразливий)						+ (LC)	
123	Мнемозина – <i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (NT)	
124	Зегріс Евфема – <i>Zegris eupheme</i> (Esper, 1805)	+ (зникаючий)						+ (NT)	
125	Аврора біла – <i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, [1804])	+ (вразливий)						+ (LC)	
126	Люцина – <i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
127	Сатир залізний – <i>Hipparchia statilinus</i> (Hufnagel, 1766)	+ (рідкісний)						+ (NT)	
128	Чорнушка Феґея – <i>Proterebia afra</i> (Fabricius, 1787)	+ (вразливий)						+ (LC)	
129	Томарес Ногеля – <i>Tomares nogelii</i> (Herrich-Schäffer, 1851)	+ (вразливий)						+ (VU)	
130	Синявець Пилаон – <i>Plebeius pylaon</i> (Fisher von Waldheim, 1832)	+ (вразливий)						+ (NT)	
131	Синявець Бавій – <i>Pseudophilotes bavius</i> (Eversmann, 1832)	+ (вразливий)						+ (LC)	
132	Бражник мертва голова – <i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
133	Бражник дубовий – <i>Marumba quercus</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+ (рідкісний)							
134	Бражник скабіозовий – <i>Hemaris tityus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
135	Бражник Прозерпіна – <i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772)	+ (рідкісний)							

136	Сатурнія велика – <i>Saturnia pyri</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+ (вразливий)							
137	Сатурнія мала – <i>Eudia pavonia</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
138	Сатурнія середня – <i>Eudia spini</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	+ (зникаючий)							
139	Сатурнія руда – <i>Aglia tau</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							
140	Стрічкарка блакитна – <i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							
141	Стрічкарка орденська малинова – <i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	+ (рідкісний)							
142	Каптурниця пишна – <i>Cucullia magnifica</i> (Freyer, 1840)	+ (рідкісний)							
143	Каптурниця срібляста – <i>Cucullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	+ (рідкісний)							
144	Каптурниця срібна – <i>Cucullia argentea</i> (Hufnagel, 1766)	+ (рідкісний)							
145	Совка сокиркова – <i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							
146	Пістрянка весела – <i>Zygaena laeta</i> (Hübner, 1790)	+ (зникаючий)							
147	Пахіцефус степовий – <i>Pachycephus cruentatus</i> (Eversmann, 1847)	+ (зникаючий)							
148	Архірилея чорна – <i>Archirillea inopinata</i> Silvestri, 1920	+ (рідкісний)							
149	Сколія-гігант – <i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	+ (неоцінений)							
150	Дисцелія зональна – <i>Discoelius zonalis</i> (Panzer, 1801)	+ (рідкісний)							
151	Аноплій самарський – <i>Anoplius samariensis</i> (Pallas, 1771)	+ (рідкісний)							
152	Амофіла сарептська – <i>Ammophila sareptana</i> Kohl, 1884	+ (рідкісний)							
153	Церцеріс горбкуватий – <i>Cerceris tuberculata</i> (Villers, 1787)	+ (рідкісний)							
154	Стіз двокрапковий – <i>Stizus bipunctatus</i> (F. Smith, 1856)	+ (рідкісний)							
155	Стіз смугастий – <i>Stizus fasciatus</i> (Fabricius, 1781)	+ (рідкісний)							
156	Стізоїд тризубий – <i>Stizoides tridentatus</i> (Fabricius 1775)	+ (рідкісний)							
157	Сфекс рудуватий – <i>Sphex funerarius</i> Gussakovskij, 1934	+ (неоцінений)							

158	Лярга анафемська – <i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	+ (неоцінений)							
159	Мелітурга булавовуса – <i>Melitturga clavicornis</i> (Latreille, 1806)	+ (вразливий)							
160	Дазипода шипоносна – <i>Dasypoda spinigera</i> Kohl, 1905	+ (рідкісний)							
161	Бджола-тесляр звичайна – <i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker, 1872	+ (рідкісний)							
162	Бджола-тесляр фіолетова – <i>Xylocopa violacea</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
163	Бджола-тесляр райдужна – <i>Xylocopa iris</i> (Christ, 1791)	+ (зникаючий)							
164	Джміль моховий – <i>Bombus muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
165	Джміль пахучий – <i>Bombus fragrans</i> (Pallas, 1771)	+ (зникаючий)							
166	Джміль глинистий – <i>Bombus argillaceus</i> Smith, 1854	+ (вразливий)							
167	Джміль лезус – <i>Bombus laesus</i> Morawitz, 1875	+ (вразливий)							
168	Джміль оперезаний – <i>Bombus zonatus</i> Smith, 1854	+ (рідкісний)							
169	Ліометопум звичайний – <i>Liometopum microcephalum</i> (Panzer, 1798)	+ (рідкісний)							
170	Ктир гігантський – <i>Satanas gigas</i> Eversmann, 1855	+ (вразливий)							
171	Ктир шершенеподібний – <i>Asilus crabroniformis</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
172	<i>Calyptraea chinensis</i> (Linnaeus, 1758)	–							
173	Турикаспія лінка – <i>Turricaspia linctata</i> Milashevich, 1908	+ (рідкісний)							
174	<i>Turricaspia triton</i> (Eichwald, 1838)	–							
175	<i>Turricaspia variabilis</i> (Eichwald, 1838)	–							
176	<i>Euxinipyrgula grigorievi</i> (Alexenko et Starobogatov, 1987)	–							
177	<i>Ovatella myosotis</i> (Draparnaud, 1801)	–							
178	<i>Anisus strauchianus</i> (Clessin, 1886)	–							
179	<i>Lymnaea glutinosa</i> (Muller, 1774)	–							
180	<i>Aplexa hypnorum</i> (Linnaeus, 1758)	–							
181	<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud, 1801)	–							

182	<i>Helix lutescens</i> (Rossmässler, 1837)	–							
183	Устриця їстівна – <i>Ostrea edulis</i> Linnaeus, 1758	+ (вразливий)							
184	Гіпаніс левіускула – <i>Hypanis laeviuscula</i> (Milachevitch, 1916)	+ (вразливий)							
185	Гіпаніс складчастий – <i>Hypanis plicata</i> (Milashevitch, 1916)	+ (вразливий)							
186	<i>Plagiocardium simile</i> (Milachevitch, 1909)	–							
187	<i>Neopisidium moitessierianum</i> (Paladilhe, 1866)	–							
188	<i>Galactella lactea</i> (Linnaeus, 1758)	–							
189	<i>Unio crassus</i> Philipsson in Retzius, 1788	–							
190	Мінога українська – <i>Eudontomyzon mariae</i> Berg, 1931	+ (зникаючий)						+	+
191	Осетер шип – <i>Acipenser nudipectus</i> Lovetzky, 1828	+ (зниклий)		+				+	+
192	Стерлядь прісноводна – <i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus, 1758	+ (зникаючий)	+	+				+	+
193	Осетер атлантичний – <i>Acipenser sturio</i> Linnaeus, 1758	+ (зниклий)		+				+	+
194	Осетер російський – <i>Acipenser gueldenstaedti</i> Brandt et Ratzeburg, 1833	+ (вразливий)	+	+				+	+
195	Севрюга звичайна – <i>Acipenser stellatus</i> Pallas, 1771	+ (вразливий)	+	+				+	+
196	Білуґа звичайна – <i>Huso huso</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)	+	+				+	+
197	Ялець звичайний – <i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+	+
198	Вирезуб причорноморський – <i>Rutilus frisii</i> (Nordmann, 1840)	+ (зникаючий)	+					-	+
199	Бистрянкa російська – <i>Alburnoides rossicus</i> Berg, 1924	+ (зникаючий)	+					+	+
200	Шемає чорноморська – <i>Alburnus sarmaticus</i> Freyhof et Kottelat, 2007	+ (вразливий)	+					+	+
201	Марена звичайна – <i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+	+
202	Марена дніпровська – <i>Barbus borysphenicus</i> Dybowski, 1862	+ (зникаючий)						+	
203	Карась звичайний, карась золотий – <i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+	+
204	Умбра звичайна – <i>Umbra krameri</i> Walbaum, 1792	+ (рідкісний)	+					+	
205	Лосось чорноморський –	+ (зникаючий)						+	+

	<i>Salmo labrax</i> Pallas, 1814								
206	Лосось дунайський, головатиця – <i>Hucho hucho</i> Linnaeus, 1758	+ (зникаючий)	+					+	+
207	Минь річковий – <i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							
208	Кефаль рамада – <i>Liza ramada</i> (Risso, 1827)	+ (рідкісний)							
209	Морський чорт європейський – <i>Lophius piscatorius</i> Linnaeus, 1758	+ (вразливий)							
210	Зеус звичайний – <i>Zeus faber</i> Linnaeus, 1758	+ (рідкісний)							
211	Морська голка товсторила – <i>Syngnathus variegatus</i> Pallas, 1814	+ (вразливий)							
212	Морська голка тонкорила – <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke, 1837	+ (вразливий)							
213	Морський коник довгорилий – <i>Hippocampus guttulatus</i> Cuvier, 1829	+ (вразливий)	+	+					+
214	Тригла жовта – <i>Chelidonichthys lucerna</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
215	Лаврак європейський – <i>Dicentrarchus labrax</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)							
216	Кам'яний окунь зебра – <i>Serranus scriba</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
217	Судак морський – <i>Sander marinus</i> (Cuvier, 1828)	+ (зникаючий)						+	+
218	Судак волзький, берш – <i>Sander volgensis</i> (Gmelin, 1789)	+ (зникаючий)	+					+	+
219	Чоп звичайний – <i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	+ (рідкісний)	+					+	+
220	Чоп малий – <i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	+ (рідкісний)	+					+	+
221	Перкарина чорноморська – <i>Percarina demidoffii</i> Nordmann, 1840	+ (рідкісний)						-	
222	Йорж Балона – <i>Gymnocephalus baloni</i> Holcik et Hensel, 1974	+ (неоцінений)	+					+	+
223	Йорж носар – <i>Gymnocephalus acerinus</i> (Guldenstadt, 1774)	+ (зникаючий)						-	+
224	Йорж смугастий – <i>Gymnocephalus schraester</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)	+					+	+
225	Пагель червоний – <i>Pagellus erythrinus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (недостатньо відомий)							
226	Горбань темний – <i>Sciaena umbra</i> Linnaeus, 1758	+ (рідкісний)	+						

227	Умбріна світла, горбань світлий – <i>Umbrina cirrosa</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)	+						
228	Гребінчастий губань золотистий – <i>Ctenolabrus rupestris</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
229	Риба-присосок європейська – <i>Lepadogaster lepadogaster</i> (Bonnaterre, 1788)	+ (рідкісний)							
230	Риба-присосок товсторила – <i>Lepadogaster candollei</i> Risso, 1810	+ (рідкісний)							
231	Короткопера риба-присосок двоплямиста – <i>Diplecogaster bimaculatus</i> (Bonnaterre, 1788)	+ (рідкісний)							
232	Піскара сіра – <i>Callionymus risso</i> Lesueur, 1814	+ (рідкісний)							
233	Піскара бура – <i>Callionymus pusillus</i> Delaroche, 1809	+ (рідкісний)							
234	Бичок паганель – <i>Gobius paganellus</i> Linnaeus, 1758	+ (рідкісний)							
235	Бичок Букчича – <i>Gobius buccichi</i> Steindachner, 1870	+ (рідкісний)							
236	Бичок-каспіосома каспійський – <i>Caspiosoma caspium</i> (Kessler, 1877)	+ (рідкісний)							
237	Бичок-пуголоволочок Браунера – <i>Benthophiloides brauneri</i> Beling et Iljin, 1927	+ (рідкісний)							+
238	Бичок-пуголовок зірчастий – <i>Benthophilus stellatus</i> (Sauvage, 1874)	+ (рідкісний)							
239	Тритон дунайський – <i>Triturus dobrogicus</i> (Kiritzescu, 1903)	+ (вразливий)						+ (NT)	
240	Тритон звичайний – <i>Lissotriton vulgaris</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LC)	
241	Ропуха сіра або звичайна – <i>Bufo bufo</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LC)	
242	Кумка червоночерева – <i>Bombina bombina</i> (Linnaeus, 1761)	–						+ (LC)	
243	Квакша звичайна – <i>Hyla arborea</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LC)	
244	Часничниця звичайна – <i>Pelobates fuscus</i> (Laurenti, 1768)	–						+ (LC)	
245	Жаба гостроморда – <i>Rana arvalis</i> Nilsson, 1842	–						+ (LC)	
246	Ящірка різнобарвна – <i>Eremias arguta</i> Pallas, 1773	–						+ (NT)	
247	Ящірка кримська – <i>Podarcis taurica</i> (Pallas 1814)	–						+ (LC)	
248	Ящірка зелена – <i>Lacerta viridis</i> (Laurenti, 1768)	+ (вразливий)						+ (LC)	
249	Мідянка звичайна – <i>Coronella</i>	+ (вразливий)						+ (LC)	

	<i>austriaca</i> Laurenti, 1768								
250	Полоз жовточеревий, каспійський – <i>Hierophis caspius</i> (Gmelin, 1789)	+ (вразливий)						+ (LC)	
251	Полоз сарматський, палласів – <i>Elaphe sauromates</i> (Pallas, 1814)	+ (вразливий)						+ (LC)	
252	Полоз лісовий, ескулапів – <i>Zamenis longissimus</i> (Laurenti, 1768)	+ (зникаючий)						+ (LC)	
253	Гадюка Нікольського – <i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaeva, 1986	+ (рідкісний)						+ (LC)	
254	Пелікан кучерявий – <i>Pelecanus crispus</i> (Bruch, 1832)	+ (зникаючий)			+	+		+ (VU)	
255	Баклан малий – <i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	+ (зникаючий)						+ R *	
256	Чапля жовта – <i>Ardeola ralloides</i> (Scopoli, 1769)	+ (рідкісний)				+			
257	Косар – <i>Platalea leucorodia</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
258	Коровайка – <i>Plegadis falcinellus</i> (Linnaeus, 1766)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
259	Лелека чорний – <i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
260	Казарка червоноголова – <i>Rufibrenta ruficollis</i> (Pallas, 1769)	+ (вразливий)						+ R *	
261	Лебідь-кликун – <i>Cygnus cygnus</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+ (LC)	
262	Огар – <i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
263	Галагаз – <i>Tadorna tadorna</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+ (LC)	
264	Нерозень – <i>Anas strepera</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
265	Шилохвіст – <i>Anas acuta</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+ (LC)	
266	Широконоска – <i>Anas clypeata</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LC)	
267	Чернь червонодзьоба – <i>Netta rufina</i> (Pallas, 1773)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
268	Чернь білоока – <i>Aythya nyroca</i> (Guldenstadt, 1770)	+ (вразливий)			+	+		+ (NT)	
269	Гоголь – <i>Bucephala clangula</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
270	Крех середній – <i>Mergus serrator</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
271	Скопа – <i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)							
272	Шуліка чорний – <i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	+ (вразливий)						+ (LC)	
273	Лунь польовий – <i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
274	Лунь степовий – <i>Circus</i>	+ (зникаючий)						+ (NT)	

300	Дерихвіст степовий – <i>Glareola nordmani</i> (Nordmann, 1842)	+ (зникаючий)			+	+			
301	Чорноголовий реготун – <i>Larus ichthyaethus</i> (Pallas)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
302	Крячок чорнодзьобий – <i>Gelochelidon nilotica</i> (Gmelin, 1789)	–			+	+		+ (LC)	
303	Крячок каспійський – <i>Hydroprogne caspia</i> (Pallas, 1770)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
304	Крячок малий – <i>Sterna albifrons</i> (Pallas, 1764)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
305	Голуб-синяк – <i>Columba oenas</i> (Linnaeus, 1758), LC	+ (вразливий)						+ (LC)	
306	Пугач – <i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
307	Сова болотяна – <i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
308	Совка – <i>Otus scops</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
309	Сипуха – <i>Tyto alba</i> (Scopoli, 1769)	+ (зникаючий)						+ (LC)	
310	Жовна зелена – <i>Picus viridis</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
311	Жайворонок малий – <i>Calandrella cinerea</i> (Gmelin, 1789)	–						+ (LC)	
312	Сорокопуд червоноголовий – <i>Lanius senator</i> (Linnaeus, 1758), LC	+ (рідкісний)						+ (LC)	
313	Сорокопуд сірий – <i>Lanius excubitor</i> (Linnaeus, 1758), LC	+ (рідкісний)						+ (LC)	
314	Шпак рожевий – <i>Sturnus roseus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
315	Золотомушка жовточуба – <i>Regulus regulus</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LR\LC)	
316	Скеляр строкатий – <i>Monticola saxatilis</i> (Linnaeus, 1766)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
317	Синиця біла – <i>Parus cyaneus</i> (Pallas, 1770)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
318	Вівсянка чорноголова – <i>Emberiza melanocephala</i> Scopoli, 1769	+ (рідкісний)						+ (LC)	
319	Кутора мала – <i>Neomys anomalus</i> (Cabrera, 1907)	+ (рідкісний)	+					+ (LC)	+
320	Нічниця гостровуха – <i>Myotis blythii</i> (Tomes, 1857)	+ (вразливий)	+				+	+ (NT)	
321	Нічниця Наттерера – <i>Myotis nattereri</i> (Kuhl, 1817)	+ (вразливий)	+				+	+ (LC)	+
322	Нічниця вусата – <i>Myotis mystacinus</i> (Kuhl, 1817)	+ (вразливий)	+				+	+ (LC)	+
323	Нічниця водяна – <i>Myotis daubentonii</i> (Kuhl, 1817)	+ (вразливий)	+				+	+ (LC)	+

	<i>macrourus</i> (S.G.Gmelin, 1771)								
275	Лунь лучний – <i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
276	Підорлик великий – <i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)	+ (рідкісний)						+ (VU)	
277	Могильник – <i>Aquila heliaca</i> (Savigny, 1809)	+ (рідкісний)							
278	Орлан-білохвіст – <i>Haliaetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+ R	
279	Балабан – <i>Falco cherrug</i> (Gray, 1834)	+ (вразливий)						+ (EN)	
280	Сапсан – <i>Falco peregrinus</i> (Tunstall, 1771)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
281	Боривітер степовий – <i>Falco naumanni</i> (Fleischer, 1818)	+ (зникаючий)						+ (VU)	
282	Журавель сірий – <i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
283	Журавель степовий – <i>Anthropoides virgo</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
284	Деркач – <i>Crex crex</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+ (NT)	
285	Дрохва – <i>Otis tarda</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)						+ (VU)	
286	Хохітва – <i>Tetrax tetrax</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)						+ (NT)	
287	Лежень – <i>Burhinus oedicephalus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)						+ (LC)	
288	Кулик-сорока – <i>Haematopus ostralegus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)				+		+ (LC)	
289	Пісочник великий – <i>Charadrius hiaticula</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
290	Пісочник малий – <i>Charadrius dubius</i> (Scopoli, 1786)	–			+	+		+ (LC)	
291	Пісочник морський – <i>Charadrius alexandrinus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
292	Кулик-довгоніг – <i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
293	Чоботар – <i>Recurvirostra avosetta</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
294	Коловодник ставковий – <i>Tringa stagnatilis</i> (Bechstein, 1803)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
295	Баранець великий – <i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
296	Кульон тонкодзьобий – <i>Numenius tenuirostris</i> (Vieillot, 1817)	+ (зникаючий)			+	+		+ (CR)	
297	Кульон великий – <i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
298	Кульон середній – <i>Numenius phaeopus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
299	Дерихвіст лучний – <i>Glareola pratincola</i> (Linnaeus, 1766)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	

324	Вухань звичайний – <i>Plecotus auritus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)	+				+	+	(LC)	+
325	Вухань австрійський – <i>Plecotus austriacus</i> (Fischer, 1829)	+ (рідкісний)	+				+	+	(LC)	+
326	Вечірниця руда – <i>Nyctalus noctula</i> (Schreber, 1774)	+ (вразливий)	+				+	+	(LC)	+
327	Вечірниця велетенська – <i>Nyctalus lasiopterus</i> (Schreber, 1780)	+ (зникаючий)	+				+	+	(DD)	+
328	Нетопир звичайний – <i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Schreber, 1774)	+ (вразливий)	+				+	+	(LC)	+
329	Нетопир середземноморський – <i>Pipistrellus kuhlii</i> (Kuhl, 1819)	+ (вразливий)	+				+	+	(LC)	+
330	Ховрах одеський – <i>Spermophilus odessanus</i> Nordmann, 1840	+ (неоцінений)						+	(NT)	+
331	Хом'як звичайний – <i>Cricetus cricetus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)	+					+	(LC)	+
332	Хом'ячок сірий – <i>Cricetulus migratorius</i> (Pallas, 1773)	+ (недостатньо відомий)						+	(LC)	+
333	Горностай – <i>Mustela erminea</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)	+					+	(LC)	+
334	Норка європейська – <i>Mustela lutreola</i> Linnaeus, 1758	+ (зникаючий)	+					+	(EN)	+
335	Тхір степовий – <i>Mustela eversmanni</i> Lesson, 1827	+ (зникаючий)	+					+	(LC)	+
336	Тхір лісовий – <i>Mustela putorius</i> Linnaeus, 1758	+ (неоцінений)	+					+	(LC)	+
337	Видра річкова – <i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	+ (неоцінений)	+					+	(NT)	+
338	Кіт лісовий – <i>Felis sylvestris</i> Schreber, 1777	+ (вразливий)	+	+				+	(LC)	+
339	Афаліна – <i>Tursiops truncatus</i> (Montagu, 1821)	+ (рідкісний)	+	+				+	(DD)	+
340	Дельфін звичайний (білобочка) – <i>Delphinus delphis</i> Linnaeus, 1758	+ (неоцінений)	+	+				+	(DD)	+
341	Морська свиня (азовка) – <i>Phocoena phocoena</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)	+					+	(VU)	+
Усього		244	38	10	31	33	10	156	46	

Форма звітності: відповіді в робочому зошиті з теми.

Контрольні питання

1. Законодавчі акт, щодо розвитку заповідної справи в Україні;
2. Міжнародні договори з збереження ландшафтного і біологічного різноманіття України та світу.

Міжнародна класифікація природно-заповідних територій.

Лабораторне заняття 2.

Міжнародна класифікація природно-заповідних територій.

Мотиваційна характеристика теми: знання теми допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі екологічні, теоретичні, практичні, нормативно-правові та наукові питання заповідної справи України.

Мета заняття: допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі питання з формування, охорони та управління територіями і об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі України (створення, охорони, розширення).

Завдання: ознайомитися:

- з принципами Міжнародної класифікації природно-заповідних територій України та світу;
- з принципами та особливостями класифікація природноохоронних територій за МСОП;
- з принципами Міжнародної класифікації природно-заповідних територій Одеського регіону;
- засвоїти та записати в зошит основні терміни з теми.

Обладнання: мультимедійний показ.

План заняття

1. Ознайомлення з принципами Міжнародної класифікації природно-заповідних територій України та світу;
2. Ознайомлення з принципами та особливостями класифікація природно-охоронних територій за МСОП;
3. Моніторинг природно-заповідних територій Одеського регіону.

Методика виконання:

- робота з Екологічним паспортом Одеського регіону (2021 р).

Завдання 1. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та заповнити в робочому зошиті таблицю, щодо природно-заповідних територій Одеського регіону.

Таблиця 3.- Категорія об'єктів ПЗТ та їх назви.

	Категорія об'єктів ПЗТ та їх назва	Кількість
1.		х
2.		х
	-	х

	-	x
3.	-	x
4.	-	x
5.		x
	-	x
	-	x
6.		x
7.		x
8.		x

Завдання 2. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та опишіть особливості розташування територій ПЗФ в Одеському регіоні. Згідно Екологічного паспорту Одеського регіону в районах

_____, _____, _____ і _____ ПЗТ _____.

_____ площа ПЗТ розташовується на території _____ району (за рахунок _____)

і _____ району (за рахунок _____),

за рахунок яких практично й формується середній показник по області. Трохи вище середнього обласного показник природно-заповідного фонду у _____ і _____ районах, де знаходиться _____

і _____ району – де заповідані цінні _____.

Форма звітності: відповіді в робочому зошиті з теми.

Контрольні питання

1. Міжнародна класифікація природно-заповідних територій.
2. Принципи та особливості класифікації природноохоронних територій за МСОП.

Лабораторне заняття 3.

Створення об'єктів природно-заповідного фонду, їх управління та правове забезпечення функціонування. Державний кадастр ПЗФ.

Мотиваційна характеристика теми: знання теми допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі екологічні, теоретичні, практичні, нормативно-правові та наукові питання заповідної справи України.

Мета заняття: допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі питання з формування, охорони та управління територіями і об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі України (створення, охорони, розширення).

Завдання: ознайомитися:

- з принципами створення об'єктів ПЗФ, особливостями їх управління, правовим забезпеченням їх функціонування.
- з принципами та особливостями Державного кадастру ПЗФ України.
- з принципами та особливостями управління ПЗТ України.
- з принципами Державної служби заповідної справи України.
- засвоїти та записати в зошит основні терміни з теми.

Обладнання: мультимедійний показ.

План заняття

1. Ознайомитися з принципами створення об'єктів ПЗФ, особливостями їх управління, правовим забезпеченням їх функціонування.
2. Ознайомитися з принципами та особливостями Державного кадастру ПЗФ України.
3. Ознайомитися - з принципами та особливостями управління ПЗТ України.
4. Ознайомитися з принципами Державної служби заповідної справи України.
5. Моніторинг природно-заповідних територій Одеського регіону.

Методика виконання:

- робота з Екологічним паспортом Одеського регіону (2021 р).

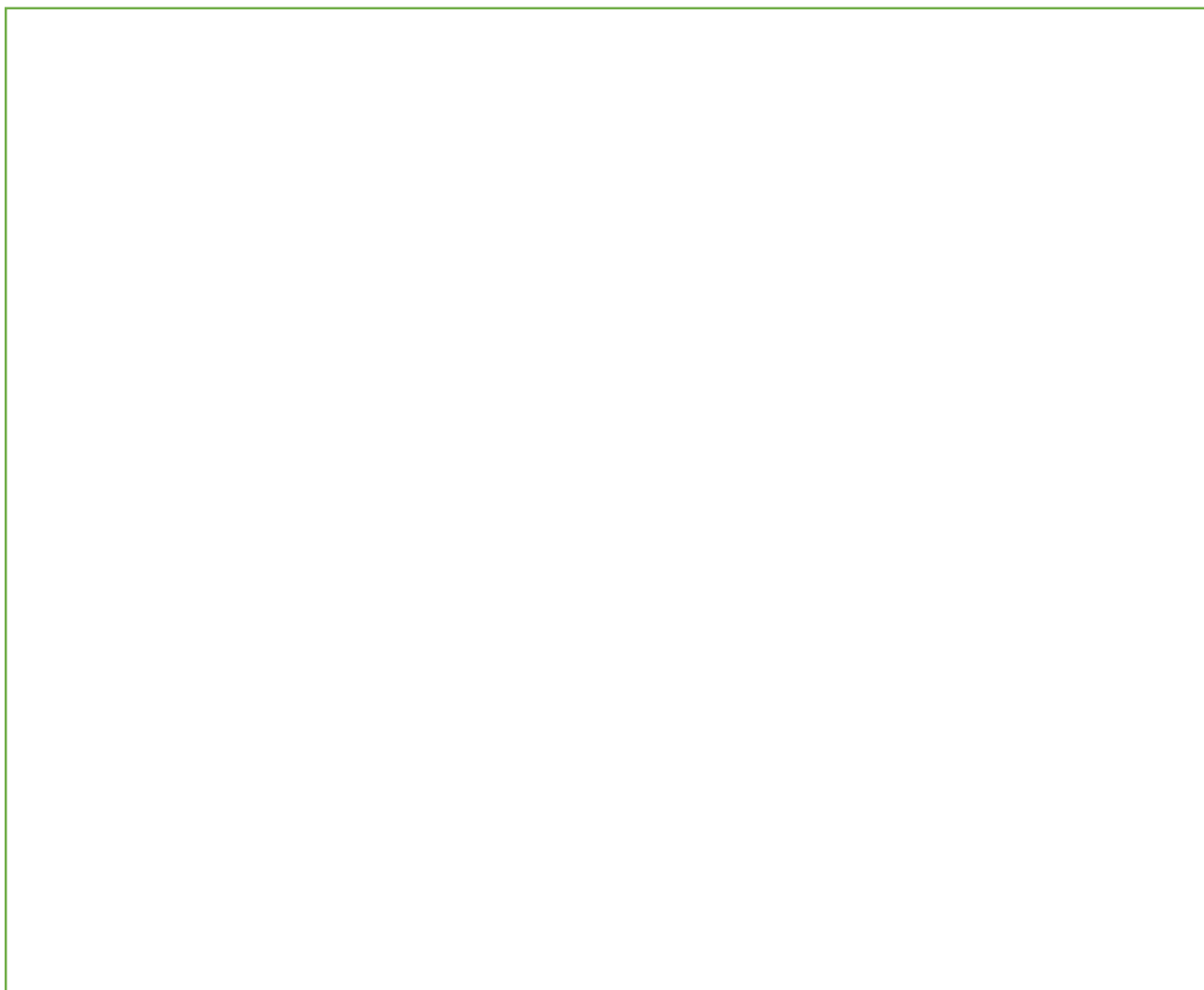
Завдання 1. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та заповнити в робочому зошиті таблицю, природно-заповідних територій Одеського регіону.

Таблиця 4.- Розподіл територій та об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) за їх значенням, категоріями та типами (станом на 01.01.2021 року)

Категорія об'єкту ПЗФ	Об'єкти ПЗФ									% площі окремих категорій до загальної площі ПЗФ
	загальнодержавного значення			місцевого значення			разом			
	кіль- кість, од	площа, га		кіль- кість, од	площа, га		кіль- кість, од	площа, га		
		усього	у т.ч. надана в постійне користування		усього	у т.ч. надана в постійне користування		усього	у т.ч. надана в постійне користування	
Природний заповідник										
Біосферний заповідники										
Національний природний парк										
Регіональний ландшафтний парк										
Заказник, усього:										
-ландшафтний										
-лісовий										
-ботанічний										
-загальнозоологічний										
-орнітологічний										
- ентомологічний										
-іхтіологічний										
-гідрологічний										
-загальногеологічний										
-палеонтологічний										

-карстово- спелеологічний										
Пам'ятка природи, усього										
-комплексна										
-ботанічна										
-зоологічна										
-гідрологічна										
-геологічна										
Заповідне урочище										
Ботанічний сад										
Дендрологічний парк										
Парк-пам'ятка садово- паркового мистецтва										
Зоологічний парк										
РАЗОМ										

Завдання 2. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та побудувати діаграму природно-заповідних територій Одеського регіону.

Форма звітності: відповіді в робочому зошиті з теми.

Контрольні питання

1. Створення об'єктів природно-заповідного фонду, їх управління та правове забезпечення функціонування.
2. Державний кадастр ПЗФ.

Лабораторне заняття 4.

Міжнародна мережа біосферних резерватів. Біосферні заповідники України, статус, завдання та режим охорони. Зонування біосферних заповідників.

Мотиваційна характеристика теми: знання теми допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі екологічні, теоретичні, практичні, нормативно-правові та наукові питання заповідної справи України.

Мета заняття: допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі питання з формування, охорони та управління територіями і об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі України (створення, охорони, розширення).

Завдання: ознайомитися:

- з принципами організації та структури Міжнародної мережі біосферних резерватів,
- з принципами організації та структури біосферних заповідників України,
- з статутом, завданнями та режимом охорони біосферних заповідників,
- з принципами зонування біосферних заповідників,

Обладнання: мультимедійний показ.

План заняття

1. Ознайомлення з принципами організації та структурою Міжнародної мережі біосферних резерватів,
2. Ознайомлення з принципами організації та структурою біосферних заповідників України,
3. Ознайомлення з особливостями статусом, завданнями та режимом охорони біосферних заповідників,
4. Ознайомлення з принципами зонування біосферних заповідників,
5. Моніторинг екологічної мережі в Одеського регіону.
- 6.

Методика виконання:

- робота з Екологічним паспортом Одеського регіону (2021 р).

Завдання 1. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та заповнити в робочому зошиті таблицю формування екологічної мережі в Одеського регіону.

**Таблиця 5.- Розподіл територій та об'єктів екологічної мережі Одеського регіону.
(загально державного значення)**

№ з/п	Серійний номер	Назва	Місце розташування	Площа	Обліковий кадастровий номер	Стисла характеристика природоохоронної цінності
1.	01-к/з-IV-ОД					
2.	02-к/з-IV-ОД					
3.	03-к/з-IV-ОД					
4.	04-к/з-IV-ОД					
5.	05-к/з-IV-ОД					
6.	06-к/з-VI-ОД					

7.	07-к/з-III-ОД					
8.	08-к/з-IV-ОД					
9.	09-к/з-0-ОД					
10.	010-к/з-0-ОД					
11.	011-к/з-0-ОД					
12.	012-к/з-0-ОД					
13.	013-к/з-VI-ОД					

14.	014-к/3-VI-ОД					
15.	015-к/3-VI-ОД					
16.	016-к/3-0-ОД					
17.	017-к/3-VI-ОД					
18.	018-к/3-VI-ОД					

Завдання 2. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та побудувати діаграму розподілу територій та об'єктів екологічної мережі Одеського регіону (загально державного значення).

Форма звітності: відповіді в робочому зошиті з теми.

Контрольні питання

1. Міжнародна мережа біосферних резерватів,
2. Біосферні заповідники України.
3. Статус, завдання та режим охорони біосферних заповідників.
4. Принципи зонування біосферних заповідників

Лабораторне заняття 5.

Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища. Заказники України. Пам'ятки природи. Типи пам'яток природи. Режим охорони пам'яток природи.

Мотиваційна характеристика теми: знання теми допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі екологічні, теоретичні, практичні, нормативно-правові та наукові питання заповідної справи України.

Мета заняття: допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі питання з формування, охорони та управління територіями і об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі України (створення, охорони, розширення).

Завдання: ознайомитися:

- принципами організації заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ,
- з особливостями організації та функціонування заказників України.
- з особливостями організації та функціонування пам'яток природи України.
- з типами пам'яток природи України.
- з особливостями режиму охорони пам'яток природи в Україні.

Обладнання: мультимедійний показ.

План заняття

1. Організація заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ,
2. Особливості функціонування заказників в Україні.
3. Особливості функціонування пам'яток природи України.
4. Типи пам'яток природи України.
5. Режим охорони пам'яток природи в Україні.
6. Моніторинг екологічної мережі в Одеського регіону (місцевого значення)..

Методика виконання:

- робота з Екологічним паспортом Одеського регіону (2021 р).

Завдання 1. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та заповнити в робочому зошиті таблицю формування екологічної мережі в Одеського регіону (місцевого значення).

**Таблиця 6.- Розподіл територій та об'єктів екологічної мережі Одеського регіону.
(місцевого значення - ключові)**

№ з/п	Серійний номер	Назва	Місце розташування	Площа	Обліковий кадастровий номер	Стисла характеристика природоохоронної цінності
19.	019-к/м-VI-ОД					
20.	020-к/м-VI-III-ОД					
21.	021-к/м-0-ОД					
22.	022-к/м-0-ОД					
23.	023-к/м-III-ОД					
24.	024-к/м-V-ОД					

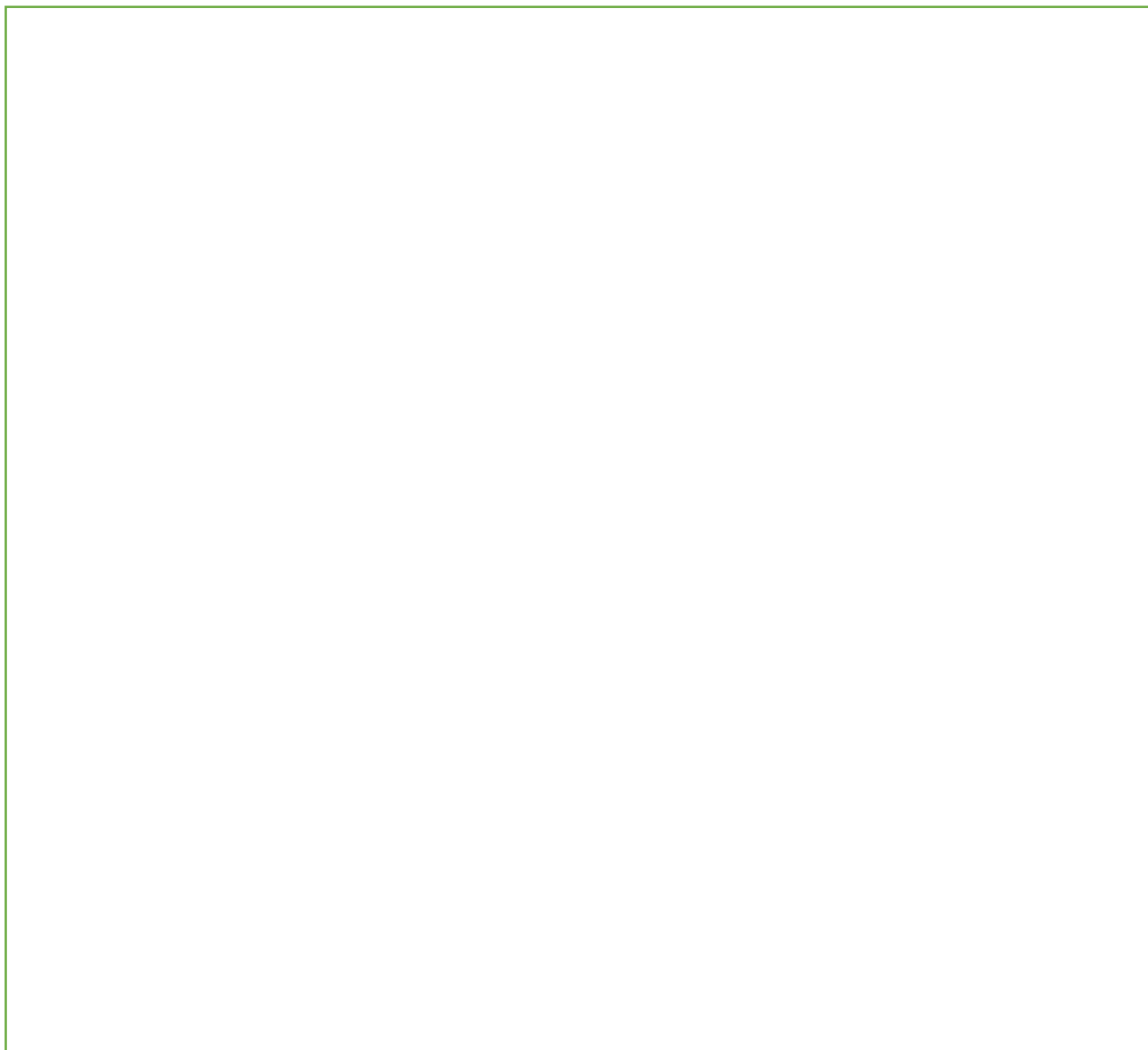
25.	025-к/м-0-ОД					
26.	026-к/м-V-ОД					
27.	027-к/м-0-ОД					
28.	028-к/м-0-ОД					
29.	029-к/м-IV-ОД					
30.	030-к/м-II-ОД					
31.	031-к/м-0-ОД					

32.	032-к/м-0-ОД					
33.	033-к/м-III-ОД					
34.	034-к/м-III-ОД					
35.	035-к/м-0-ОД					
36.	036-к/м-0-ОД					
37.	037-к/м-IV-ОД					
38.	038-к/м-IV-ОД					
39.	039-к/м-IV-ОД					

40.	Q40-к/м-0-ОД					
41.	Q41-к/м-0-ОД					
42.	Q42-к/м-0-ОД					
43.	Q43-к/м-0-ОД					
44.	Q44-к/м-0-ОД					
45.	Q45-к/м-II-ОД					
46.	Q46-к/м-II-ОД					

47.	Q47-к/м-IV-ОД					
48.	Q48-к/м-III-ОД					
49.	Q49-к/м-III-ОД					
50.	Q50-к/м-0-ОД					
51.	Q51-к/м-IV-ОД					

Завдання 2. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та побудувати діаграму розподілу територій та об'єктів екологічної мережі Одеського регіону (загально державного значення - ключові).

Завдання 3. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та побудувати діаграму розподілу пам'яток природи України за типами.

Форма звітності: відповіді в робочому зошиті з теми.

Контрольні питання

1. Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища.
2. Функціонування заказників в Україні.
3. Функціонування пам'яток природи України.
4. Типи пам'яток природи України.
5. Режим охорони пам'яток природи в Україні.

Лабораторне заняття 6.

Зонально-регіональний огляд заповідників і національних природних парків України. Заповідники і НПП мішанолісової зони. Заповідники і НПП лісостепової зони. Заповідники і НПП степової зони.

Мотиваційна характеристика теми: знання теми допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі екологічні, теоретичні, практичні, нормативно-правові та наукові питання заповідної справи України.

Мета заняття: допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі питання з формування, охорони та управління територіями і об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі України (створення, охорони, розширення).

Завдання: ознайомитися:

- з зонально-регіональними заповідниками і національними природними парками України.

- з заповідниками і НПП мішанолісової зони України.

- з заповідниками і НПП лісостепової зони України.

- з заповідниками і НПП степової зони України.

Обладнання: мультимедійний показ.

План заняття

1. Зонально-регіональні заповідники і національні природні парки України.
2. Заповідники і НПП мішанолісової зони України.
3. Заповідники і НПП лісостепової зони України.
4. Заповідники і НПП степової зони України.
5. Моніторинг заповідників Одеського регіону.

Методика виконання:

- робота з Екологічним паспортом Одеського регіону (2021 р).

Завдання 1. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та записати в робочий зошит інформацію.

У _____ районах заповідні території представляють переважно дубово-ясеневі і соснові ділянки лісу. Також є паркові насадження колишніх панських маєтків, де ще збереглися історико-культурні об'єкти (парк _____ у смт. Гетьманівка, Кардамичівський).

У _____, _____ і _____ частинах області окрім _____ у природно-заповідному фонді зберігаються ділянки _____

_____ ,
притаманного даній місцевості в минулому.

На _____ - це _____ найбільших
рік України Дунаю і Дністра з їх своєрідним ландшафтом і унікальною
острівною системою та мережа причорноморських лиманів
(_____ , _____
_____ (_____ - _____ - _____),
_____ , _____
_____ і _____).

Ці території включені до _____ -
_____ .

Первісні природні комплекси яких зберігаються в _____
_____ , _____
_____ ,
_____ ,
_____ і _____ ,
_____ .

На заповідних територіях дельти Дунаю зустрічаються _____ % _____ ,
зареєстрованих на території України та _____ види _____ ,
занесених до _____ і _____ .

На _____ збереглася
_____ ,
яка з'єднує лимани з _____ .

Із загальної кількості територій та об'єктів природно-заповідного фонду
Одеської області лише _____ і
мають відповідні адміністрації:

- _____ ,
- _____ ,
- _____ ,
- _____ ,
- _____ ,
- _____ .

_____ території та об'єктів знаходиться у _____
_____ , а решта об'єктів знаходиться у
віданні установ:

- _____ ,
- _____ ,
- _____ .

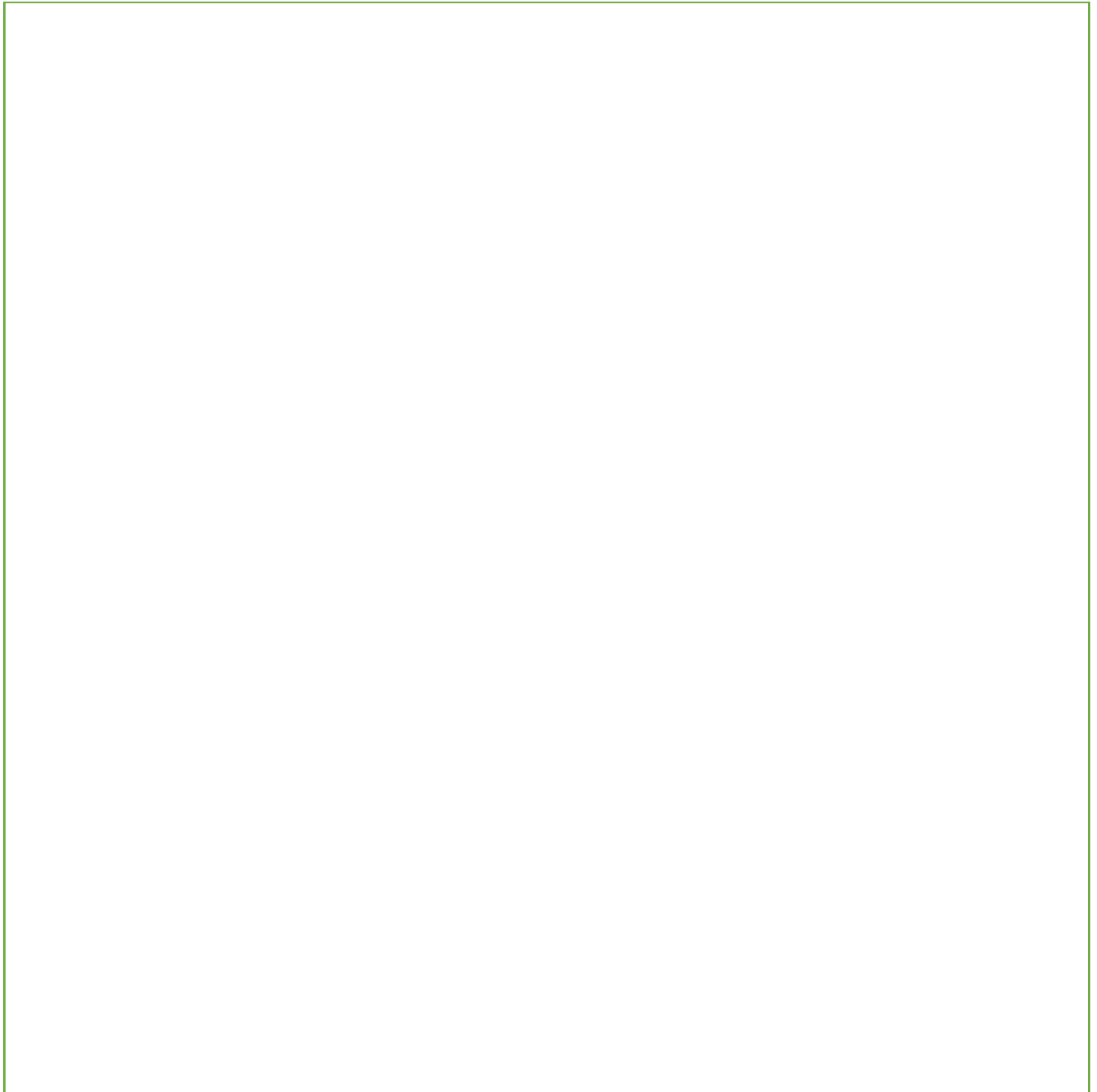
Завдання2. Ознайомитися з Екологічним паспортом Одеського регіону та заповнити в робочому зошиті таблицю та побудувати діаграму, щодо цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ по районах.

Таблиця 7.- Цінні природні території, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ по районах Одеської області.

Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження, район
Ялпуг		
Катлабук		
Кугурлуй		
Кагул		
Китай		
Жеребково		
Мардарівський		
Онуфрієво		
Арцизький		
Главани		
Делени		
Долинівка		
Киргиз		
Павлівка		
Хомське		
Молога		
Будацький		
Озеро Путрино		
Кучурганський		
Березівський		
Демидове		
Залізничний		
Роздол		
Ряснопіль		
Садове		
Тилігульські балки		
Катлабузькі плавні		
Китай		
Іллічівський		
Пожарня		
Новодофинівський		

Першотравневий		
Аджалик		
Лунча		
Мензаг		
Нестоїта		
Стражник		
Стримба		
Фросино		
Черешня		
Ягорлик		
Любашівські балки		
Кодима Любашівський		
Тилігул Любашівський		
Ісаєво		
Великодолинська балка		
Грибівка		
Роксолани		
Сухий лиман		
Кучурган		
Понятівка		
Схили р.Свина		
Бурдівка		
Придунайські ліси		
Кучурганський		
Острів Репіда		
Кагул		
Аксакал		
Бородинський		
Новотарутинський перший		
Новотарутинський другий		
Петрівка		
Підгірне		
Дюльненський		
Когильник		
Кошарський		
Добичева балка		

Діаграма цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ по районах.

Форма звітності: відповіді в робочому зошиті з теми.

Контрольні питання

1. Зонально-регіональні заповідники і національні природні парки України.
2. Заповідники і НПП мішанолісової зони України.
3. Заповідники і НПП лісостепової зони України.
4. Заповідники і НПП степової зони України.
5. Моніторинг заповідників Одеського регіону.

Лабораторне заняття 7.

Регіональні ландшафтні парки. Регіональні ландшафтні парки України. Критерії створення РЛП. Природно-заповідні об'єкти колекційно-паркового типу. Ботанічні сади України.

Мотиваційна характеристика теми: знання теми допоможе здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі екологічні, теоретичні, практичні, нормативно-правові та наукові питання заповідної справи України.

Мета заняття: допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти деякі питання з формування, охорони та управління територіями і об'єктами природно-заповідного фонду (ПЗФ) та екомережі України (створення, охорони, розширення).

Завдання: ознайомитися:

- з особливостями організації регіональних ландшафтних парків (РЛП) в світі, Україні та Одеського регіоні;
- з критеріями створення РЛП;
- з особливостями організації та функціонування природно-заповідних об'єктів колекційно-паркового типу в світі та України.
- з особливостями організації та функціонування ботанічних садів в Україні.

Обладнання: мультимедійний показ.

План заняття

1. Організація регіональних ландшафтних парків (РЛП) в світі, Україні та Одеського регіоні.
2. Критерії створення РЛП;
3. Функціонування природно-заповідних об'єктів колекційно-паркового типу в світі та України
4. Функціонування ботанічних садів в Україні.

Методика виконання:

- робота з Екологічним паспортом Одеського регіону (2021 р).

Завдання 1. Ознайомитися з переліком регіональних ландшафтних парків України:

- вкажіть їх місце знаходження; заповніть таблицю.
- позначте РЛП на контурних картах України та Одеської області.

Таблиця 8. - Регіональні ландшафтні парки України.

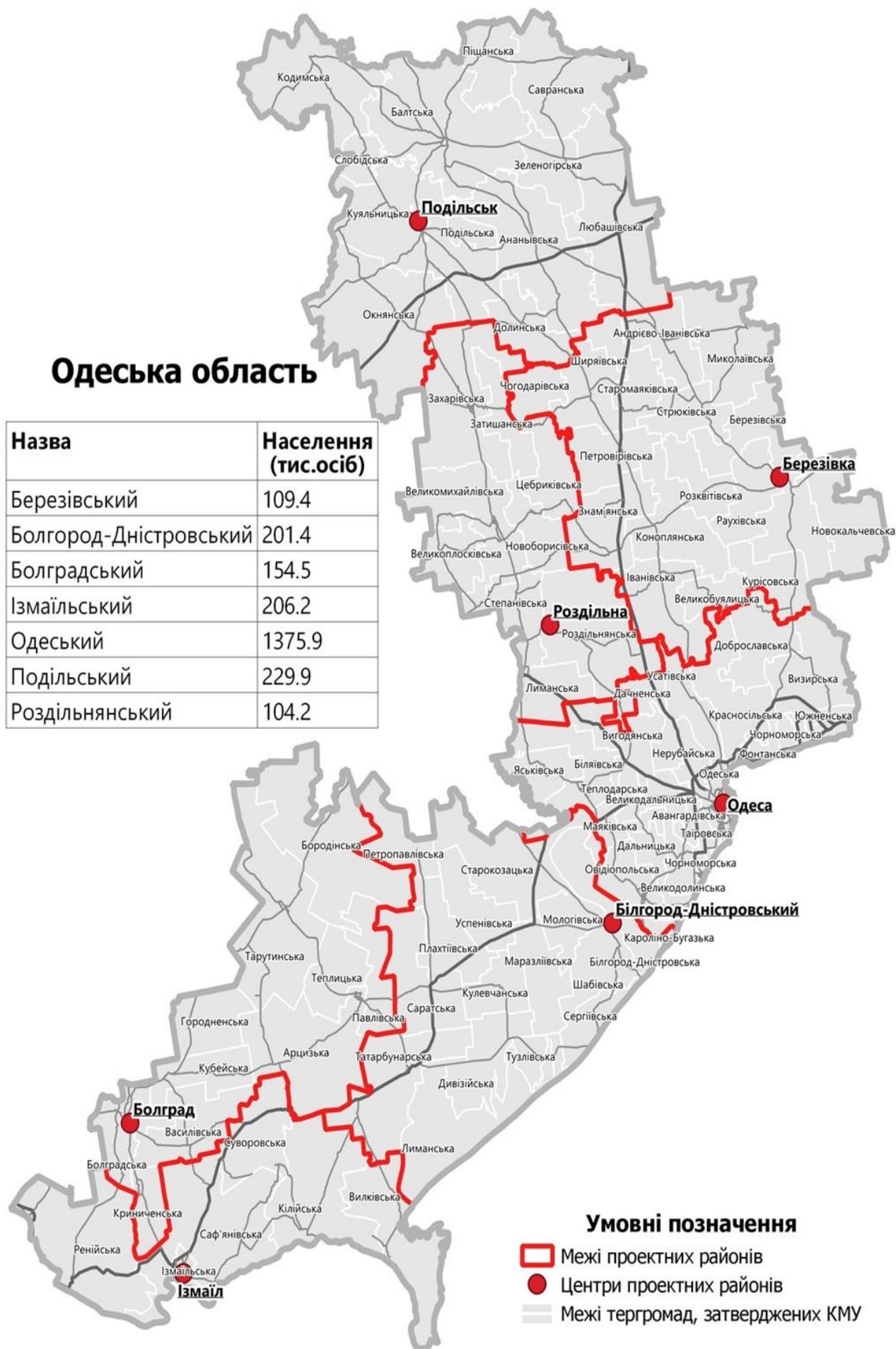
Назва	Площа (га)	Місце знаходження
Балка Кобильна	1844	
Бахчисарай	10300	
Біла скеля	2256	
Біловодський	14011	
Бітак	55	
Богуславль	7.5	
Бокальська коса	1520	
Боковеньківський ім. М.Л. Давидова	17530.1	
Великобурлуцький степ	2042.6	
Верхньодністровські Бескиди	8356	
Висунсько-Інгулецький	2712.6	
Гадяцький	12803.3	
Гранітно-степове Побужжя	7394.3	
Гуцульщина	17729	
Дермансько-Мостівський	19837	
Диканський	11945	
Дніпровські ліси	4514.5	
Дніпровські острови	1214.9	
Дніпровські пороги (Придніпровський)	4917.9	
Дністер	6719.5	
Дністровський	19656	
Дністровський каньйон	42084	
Донецький кряж	3952.2	
Донузлав	2335	
Загребелля	630	
Зарваницький	283	
Знесіння	312.1	
Зуївський	1532.7	
Ізмаїльські острови	1366	
Ізюмська лука	5002	
Кагамлицький	28.2	

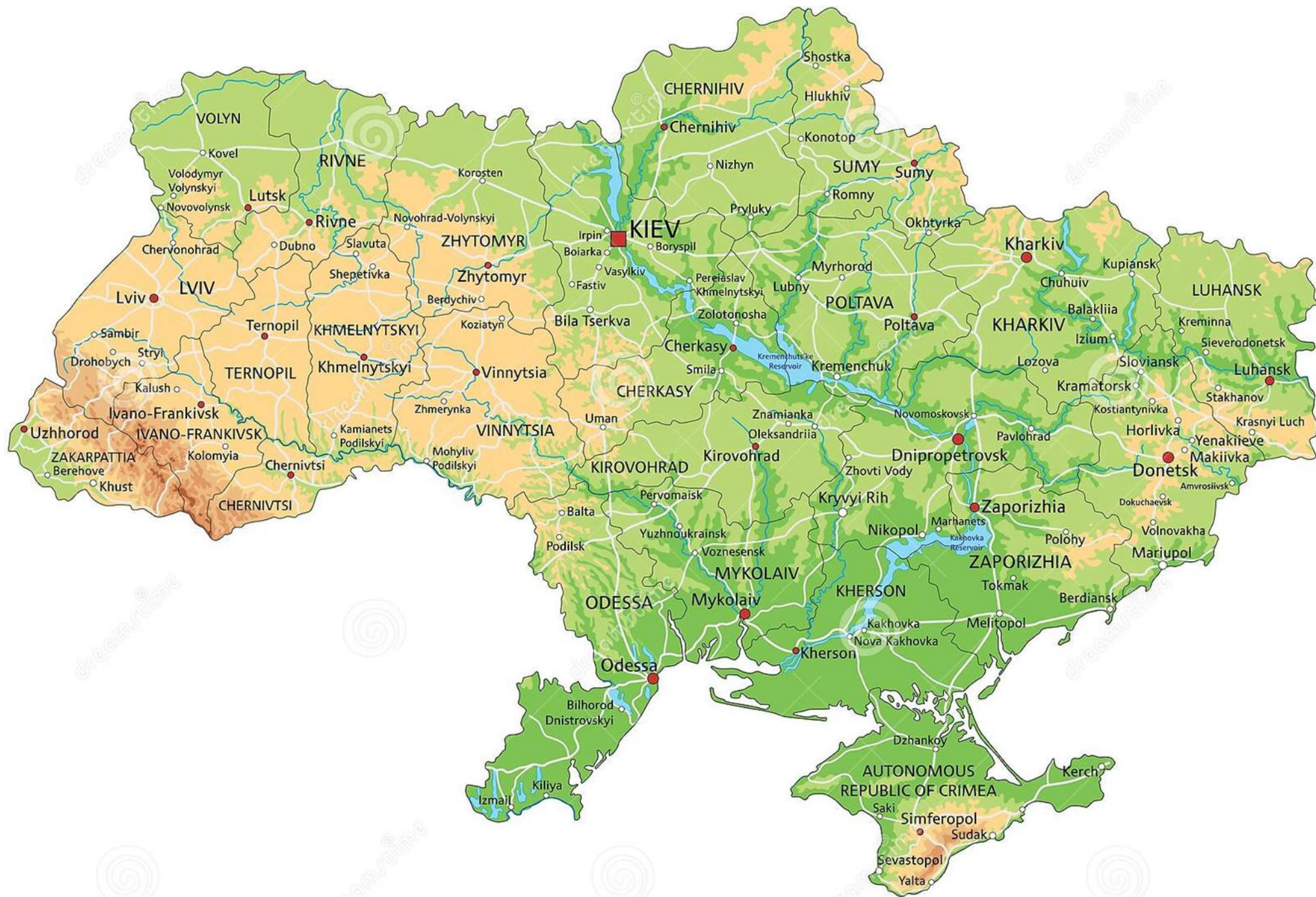
Калинівський	12000	
Караларський	6806	
Кінбурнська коса	17890.2	
Клебан-Бик	1874	
Краматорський	2247.8	
Кременчуцькі плавні	5080	
Лисяча бухта - Ечки-Даг	1561	
Максимова дача	83.9	
Мальованка	16915.3	
Мис Такіль	850	
Міжрічинський	78754	
Мурафа	3452.7	
Надслучанський	17271	
Надсянський	19428	
Научний	965	
Немирівське Побужжя	5678	
Нижньоворсклянський	23200	
Ніжинський	6122.7	
Панай	1025	
Парк дикої природи Ольхова балка	465.5	
Парк Партизанської слави	115	
Печенізьке поле	4997.6	
Узун-Сирт. гора Клементьєва	845.5	
Поляницький	1032	
Приінгульський	3152.7	
Притисянський	10330.7	
Пташиний рай	466.8	
Равське Розточчя	19103	
Самарські плавні	2800.7	
Світловодський	61227.4	
Сеймський	98857.9	
Середнє Побужжя	2816.2	

Синяк	4631.3	
Слов'янський курорт	431.3	
Смородинський	18.6	
Сокольники-Помірки	1104.6	
Стільське Горбогіря	9161.7	
Тилігульський	13954	
Тилігульський	8195.4	
Тиха бухта	1508.7	
Трахтемирів	10771.2	
Урочище Лиса гора	137.1	
Фельдман-Екопарк	140.5	
Червонооскільський	6623	
Чернівецький	21487.5	
Яготинський імені гетьмана Кирила Розумовського	131.6	
Ялівщина	168.7	

Одеська область

Назва	Населення (тис.осіб)
Березівський	109.4
Болгород-Дністровський	201.4
Болградський	154.5
Ізмаїльський	206.2
Одеський	1375.9
Подільський	229.9
Роздільнянський	104.2

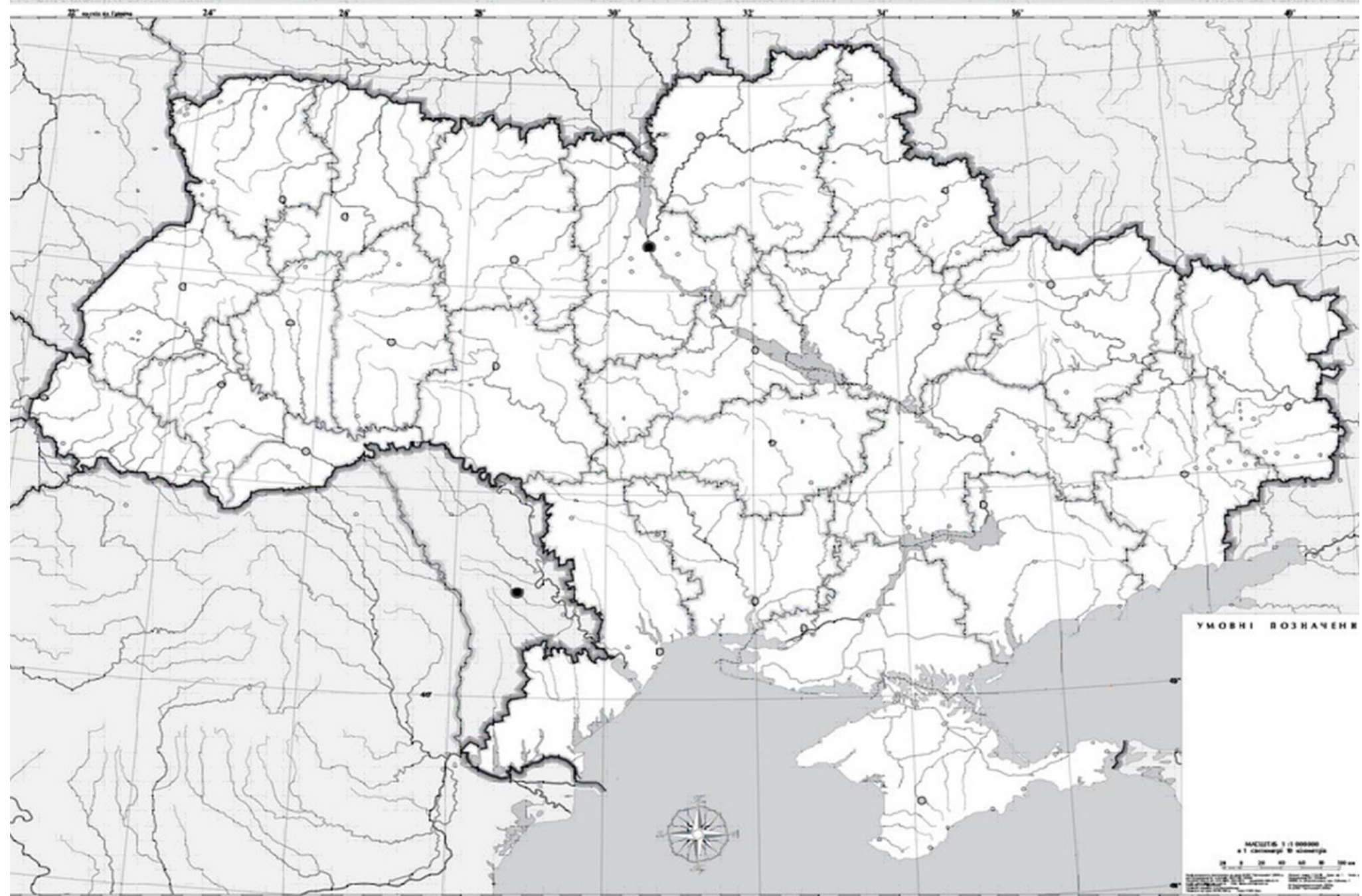

АСШТАБ 1:1 000 000

У К Р А Ї Н А

КОНТУРНА КАРТА

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

МАСШТАБ 1:1 000 000
1 сантиметр = 100 кілометрів

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 км

Державне геодезичне агентство України
Державна географічна служба України
Державна картографічна служба України
Державна архівна служба України
Державна служба геоінформаційних систем України
Державна служба картографії України
Державна служба геодезії України
Державна служба геоінформаційних систем України
Державна служба картографії України
Державна служба геодезії України

Список літературних джерел.

Основна.

1. Заповідна справа в Україні: Навчальний посібник. / М.Д. Гродзинський, М.П. Стеценко. К.: 2003. 306 с.
2. Андронов В.А., Варивода Є.О., Тітенко Г.В. Заповідна справа: Навч. Посіб. Х.: НЦУЗУ, 2013. 204 с.
3. Гринчишин Н.М. Природно-заповідна справа : навч. посіб. / Н.М. Гринчишин. Львів: ЛДУБЖД, 2008. 224 с.
4. Давиденко В.М. Заповідна справа : навч. посіб. / В.М. Давиденко. Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2001. 140 с.
5. Заповідна справа : навч. посіб. / Л.Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, В.Д. СОЛОДКИЙ, Ю.Г. МАСІКЕВИЧ [та ін.]. Харків: НТУ «ХПІ», 2002. 240
6. Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення / Гол. ред. К.М. Ситник. К. : ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації», 2009. 332с.
7. Решетюк О.В. Заповідна справа: теорія та практика : навч.-метод. посіб. Ч. 2 / О.В. Решетюк. Чернівці: ЧНУ, 2008. 232 с.
- 8.. Закон України “Про природно-заповідний фонд” (від 16 червня 1992 р., № 2456-ХІІ зі змінами). <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-12>.
9. Закон України “Про Червону книгу” (від 7 лютого 2002 р., № 3055-ІІІ). <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3055-14>.
10. Червона книга України. Тваринний світ. К., 2009.
11. Червона книга України. Рослинний світ. К., 2009.
12. Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (переклад українською мовою). Київ: Авалон, 1998. 52 с.

Додаткова.

1. Андрієнко Т.Л., Онищенко В. А., Клестов М.Л., Прядко О.І., Арап Р.Я. Система категорій природно-заповідного фонду України та питання її оптимізації (під ред. д.б.н. Т.Л. Андрієнко). Київ: Фітосоціоцентр, 2001. 60с.
2. Грищенко Ю.М. Основи заповідної справи: Навч. Посібник, Рівне: РДТУ, 2000. 239 с.
3. Грищенко Ю.М., Якимчук А.Ю. Природно-заповідні території та об'єкти лісового фонду (організація, охорона, управління). Навч. посіб. Рівне: Волинські обереги, 2007. 144 с.
4. Міждержавні природно-заповідні території України./Під заг. ред. Т.Л. Андрієнко. К.: Міжвідомча комплексна лабораторія наукових основ заповідної справи НАН України та Мінекобезпеки України. 1998. 132 с.
5. Природно-заповідний фонд Української РСР: Реєстр-довідник заповідних об'єктів /В.С.Одноралов, В.П.Давидок, О.Б.Божко та ін.- К.: Урожай, 1986. 224с.
6. Природные национальные парки Украины. /П.Т.Ященко, Е.М. Гребенюк, Л.А.Тасенкевич, Н.П. Жижин, Е.И.Прядко. Отв.редактор С.М. Стойко. Львов, Изд-во при ЛГУ “Вища школа”, 1998. 118 с.

Навчальне видання

**Методичні рекомендації
до лабораторних занять
за темою:
«Заповідна справа »**

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman

—
ОДАУ

65000, м.Одеса, вул. Пантелеймонівська, 13